

ԱԶՏԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

1500 L.Ռ. 76Գ՝ ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 197 (21539) ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 30 ՀՈԿՏԵՄԵՐ 2003 10 ԷՁ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՓՈՒՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ԱՅՅԵԼԵՑ ԿԱՐՉԱՊԵՏ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

Հայաստանի վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեան երկվ ընդունեց Յունաստանի արտաքին գործոց փոխ նախարար Իոաննիս Մազրիտոսի գլխավորած պատուիրակությունը: Ընդգծելով երկու երկիրներում միջև քաղաքական յարաբերություններում բարձր մակարդակը, արդիւնաւէտ համագործակցութիւնը միջազգային կազմակերպություններում մէջ, ինչպէս նաեւ ռազմաարհեստագիտական մարզէն ներս գործակցութիւնը, կողմերը շեշտեցին հայ-յունական տնտեսական կապերը պարզացնելու անհրաժեշտութիւնը: Մազրիտոսի տեսակցութիւն ունեցաւ նաեւ իր հայ պաշտօնակիցին՝ Ռուբէն Շուգարեանի հետ: Հանդիպման ընթացքին զրական գնահատուեցաւ եւրոպական կառույցներում մէջ համարկման գործընթացի ծիրէն ներս Յունաստանի կողմէ Հայաստանի նկատմամբ ցուցաբերուող տեսական օժանդակութիւնը:

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ԿԱԵՐԱՑՈՒՅ 2004Ի ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԻԻՏՃԵԻ ՆԱԽԱԳԻԾԸ, ՈՐ ՊԻՏԻ ՅՂՈՒԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ

Նախարարաց խորհուրդը երէկ երեկոյեան ժամը 7:00ին, Թանգարանի շէնքի իր կեդրոնատեղիին մէջ գումարեց 2004ի պետական պիւտճէի նախագիծի քննարկման իր ծրր նիստը, նախագահութեամբ նախագահ զօր. Էմիլ Լահուտի եւ ներկայութեամբ վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի: Նիստին բացակայեցան փոխ վարչապետ Իսամ Ֆարէս եւ նախարարներ Ղազի Արիտի եւ Էլիաս Մըր: Նիստին ընթացքին վերաշինութեան եւ Բարգաւաճման խորհուրդի նախագահ ժամալ Ալթինի ներկայացուց խորհուրդին մշակած ամբողջական ծրագիրները: Նիստին աւարտին տեղեկատուութեան նախարար Միշէլ Մըմաճան յայտնեց, որ կառավարութիւնը մանրամասն եւ ամբողջական քննարկումներէ ետք վաւերացուցած է 2004ի պետական պիւտճէի նախագիծը եւ աւելցուց, որ յառաջիկայ քանի մը օրերուն ընթացքին անկապ պիտի յղուի խորհուրդարանին: Մըմաճան նշեց, որ նախագիծին մէջ կառավարութեան կողմէ եղած է 120 միլիարդ Լ. սկիի յաւելում, ինչպէս նաեւ կատարուած են որոշ յաւելումներ եւ նուազումներ նաեւ տարբեր մարզերու պարագային:

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵՐԻ ՄՐԱՅԻՆԵՐՆ ԵՐԿՈՒՄՏԵՔ ԶՈՒՐ ԵՒ ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ Կ'ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԻՆ ԱՌՕՐԵԱՅ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻՆ

Պաղեստինցի արմատական մը սպաննուեցաւ կազմի մէջ եւ երկու իսրայէլացիներ վիրաւորուեցան Այսըր-յորդանանի մէջ, մինչ Իսրայէլ սկսած էր մեղմացնել պաղեստինեան շրջաններուն շրջափակումը, որ կը հրահրէր ծայրայեղական արարքները: Կազմի մէջ, Նահալ Օզ Քիպուցէն քանի մը հարիւր մեթր հեռու իսրայէլեան ուժեր սպաննեցին Իսլամական ժիհադի անդամ մը: Պաղեստինեան ապահովութեան ազդեցիկները հաստատեցին, որ Մոհամէտ Աուատ կազմակերպութեան «Քուտս Փաղանգներու» անդամներէն է: Իսրայէլեան բանակը իր կարգին հաստատեց, որ սպաննած է պաղեստինցի մը, որ ուրիշի մը հետ կը մօտենար արգիլուած շրջան մը: Իսրայէլացի զինուորները կրակ բացած են՝ սպաննելով առաջինը եւ վիրաւորել է երկրորդը: Ըստ իսրայէլեան ազդեցիկներու՝ երկու պաղեստինցիները մտած էին արգիլուած շրջանը, տեղեկութիւններ հաւաքելու անձնասպանական գործողութեան մը համար: Այսրյորդանանի մէջ վիրաւորուեցաւ իսրայէլացի մը երբ պաղեստինցի զինեալներ կրակ բացին անոր դէմ, յայտնեցին իսրայէլեան բանակին ազդեցիկները: Վիրաւորը անմիջապէս փոխադրուեցաւ իսրայէլեան Աֆուլա անտանի մէջ հիւանդանոցը: «Աբսալի Նահատակներու Փաղանգները» ստանձնեցին գործողութեան պատասխանատուութիւնը: Ծարժումին կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւն մը կը նշէր, որ զինեալներ կրակ բացին ինքնաշարժի մը վրայ, որուն մէջ հրեաներ կը գտնուէին: Ըստ յայտարարութեան երկու հոգի վիրաւորուած է: Միւս կողմէ, իսրայէլեան բանակը երէկ սկսաւ մեղ- Ծար.՝ էջ 2

ՆԱԽԱԳԱՅ ԲՈՂԱՐԵԱՆ ՄԵԿԵՆՑԱՒ ՅՆԴԿԱՍՏԱՆ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան ընդառաջելով իր հնդիկ պաշտօնակիցին՝ Ապտիլ Կալամի հրաւերին, պաշտօնական այցելութեան մը համար երկ մեկնեցաւ Հնդկաստան: Քոչարեանի գլխավորած պատուիրակութեան մաս կը կազմեն Հայաստանի արտաքին գործոց, կառուարի եւ տնտեսական վարչաքան, կրթութեան եւ գիտութեան եւ գիւղատնտեսութեան նախարարները, ինչպէս նաեւ խումբ մը գործարարներ: Այցելութեան ընթացքին, որ պիտի տեւէ մինչեւ Նոյեմբեր 1, նախագահ Քոչարեան հանդիպումներ պիտի ունենայ Հնդկաստանի ղեկավարութեան հետ: Պիտի ընթանալ հայ-հնդկական բանակցութիւններ՝ ընդլայնուած կապմտերով: Նի Տելիի մէջ նախագահ Քոչարեան պիտի մասնակցի Հայաստանի դեսպանատան շէնքի բացման հանդիսաւոր արարողութեան, ինչպէս նաեւ հանդիպում պիտի ունենայ տեղւոյն հայ համայնքին հետ, որ այսօր կը հաշուէ շուրջ 200 հոգի:

«ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԻԾԻ ՔՆՆԱՐԿՄԱՆ ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՍԵՄԻՆԱՐԸ ԱԻԱՐՏԵՑԱԻ

Երեւանի մէջ երէկ իր աշխատանքները աւարտեց բանակին մէջ պիտուրական ծառայութեան այլընտրանք մը հաստատող «Այլընտրանքային ծառայութեան մասին» օրէնքի նախագիծի քննարկման յատկացուած երկօրեայ սեմինարը, որուն մասնակցեցան Հայաստանի Ազգային ժողովի, պաշտպանութեան նախարարութեան, ԵԱՀԿի եւ Եւրոպական Խորհուրդի մասնագէտներ: Երէկ կայացած մասնաւոր սաւառիկի ընթացքին սեմինարի քննարկումները ներկայացուեցան հանրութեան: Ազգային ժողովի փոխ նախագահ, «Այլընտրանքային ծառայութեան մասին» օրէնքի նախագիծի հեղինակ Վահան Յովհաննիսեան տեղեկացուց, որ ծառայութեան ծամանակի առումով նախագիծը կը նախատեսէ 48 ամիս, իսկ պաշտպանութեան նախարարութիւնը՝ 42 ամիս, իսկ երոպացի մասնագէտները կը գտնեն, որ այդ ծամկէտները երկար են եւ պէտք է նուազին: «Կը կարծեմ, որ կը դիմենք պիլոտի, 36 ամիս նկատի ունենալով», յայտնեց Վ. Յովհաննիսեան, աւելցնելով, որ իր կողմէ առաջարկած է ծամկէտներու համար սահմանել յատուկ ձկուն դրութիւն, որ հիմնուած պիտի ըլլայ ծառայութեան ձեւին վրայ: Վահան Յովհաննիսեան դիտել տուաւ, որ հայկական կողմը այլընտրանքային ծառայութեան մասին օրէնքի նախագիծը քննարկած է նաեւ անվտանգութեան եւ քաղաքական տեսանկիւնէն, որովհետեւ օրինագիծի ընդունումը տարածաշրջանին մէջ տուրջ փոփոխութիւններ կրնայ յառաջանել: «Եւրոպացի փորձագէտները վստահեցուցին, որ Ազգային նկատմամբ եւս չափանիշներու նոյն մակարդակը պիտի ներկայացուի, ինչպէս Հայաստանի պարագային: Կը յուսանք, որ այդպէս ըլլայ: Անշուշտ կայ այն հարցը, որ Թուրքիա ընդհանրապէս չի ճանչնար այլընտրանքային ծառայութեան ոչ մէկ ձեւ», ընդգծեց Վահան Յովհաննիսեան: Այս հարցին առնչութեամբ Եւրոպական Խորհուրդի մարդկային իրաւանց գրասենեակի ներկայացուցիչ Քրիսթոֆ Զիման նշեց, որ «պետութիւններու անվտանգութիւնը պայմանաւորուած չէ միայն պիտուած ուժերով, այլ նաեւ այլ բոլոր միջազգային պայմանագիրներով, որոնք կնքուած են պետութիւններու միջեւ»:

ՄԻՆՉ ԱՍԵՐԻԿԱՑԻՆԵՐՈՒ ԴԵՍ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ԶԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ ԻՐԱՔԻ ԻՇԽՈՂ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ԴԻԱՅԻ ԵՐԿԻՐՆԵՐԸ Կ'ԱՄԲԱՍՏԱՆԵ ԱՀԱԲԵԿՉԱԿԱՆ ԱՐԱՐՔՆԵՐՈՒՆ ԱՆՈՒՂՂԱԿԻՕՐԵՆ ՕԺԱՆԴԱԿԱԾ ԸԼԼԱԼՈՒ ՅԱՆՑԱՆՔՈՎ

Մինչ Իրաքի մէջ յարձակումները կը շարունակուէին, իշխանութիւնները կը յայտարարէին, թէ օտարներ մատ ունին անց-

Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՍԸ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՀԵՏ

Հ. Յ. Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի պատուիրակութիւն մը երէկ այցելեց արտաքին գործոց նախարար Ժան Օպէյտի: Տեսակցութեան ընթացքին քննարկուեցան տեղական, միջազգային եւ յատկապէս շրջանային հարցեր՝ նորագոյն իրադարձութեանց լոյսին տակ:

նող քանի մը օրերու ընթացքին գործուած յարձակումներուն մէջ, որոնք մեծ թիւով զոհեր ու վիրաւորներ պատճառած էին: Իշխող խորհուրդին կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւն մը կը յայտնէր, թէ յարձակումները լոյսին տակ կատարուած հետաքննութիւնները ցոյց տուած են, թէ անարեկչական արարքներ գործողներուն մէջ մասը Իրաք մտած են զրացի երկիրներու հետ սահմանները անցնելով: Ցայտարարութիւնը կ'աւելցնէր, որ իշխող խորհուրդը կողմէ կ'ուղղէ սահմանակից երկիրներուն՝ որդեգրելու յստակ կեցուածք մը, որ կը դատապարտէ իրաքցի քաղաքայիններ թիրախ դարձնող արարքները: Իշխող խորհուրդը սահմանակից երկիրներէն պահանջեց իրաքցի զինուորներէն պահանջեց զանոնք յանձնել Իրաքի իշխանութիւնները: Իշխող խորհուրդին յայտարարութիւնը կը նշէր նաեւ, որ արտաքին գործոց նախարար Հոշիար Չեպարիւնյան պատգամը պիտի փոխանցէ Դաւասակոսի մէջ յառաջիկայ շաբթուան մէջ տեղի ունենալիք արտաքին գործոց նախարարներու հանդիպումին, որուն պիտի մասնակցին Իրաքի զրացի երկիրները: Մինչ այդ, յարձակումները կը շարունակուէին: Ամերիկացի երկու զինուորներ սպաննուեցան երէկ Պաղատիի հիւսիսը՝ Պալատի մէջ, ուր ական մը պայթեցաւ զանոնք փոխադրող ինքնաշարժին տակ: Զինուորական բանբեր մը հաստատեց լուրը: Երէկուան միջադէպով՝ 116ի կը բարձրանայ Մալիս 1էն ի վեր, Իրաքի մէջ թշնամական արարքներով սպաննուած ամերիկացի զինուորներու թիւը: Պատարի գործողութեան ինչպիսիք մեղաւոր մը: Իսլամական Ռամատան ամսուան առաջին օրէն (Երկուշաբթի) թափ ստացան արիւնալի յարձակումները: Հարաւարեւելեան շրջանին մէջ երէկ վիրաւորուեցան ութը անցի զինուորներ, որոնք մաս կը կազմեն դաշնակից ուժերուն: 14 հոգի ողորդ խմբակը յարձակումի ենթարկուած էր իրաքցի զինեալներու կողմէ, որոնք երեք ականներ զետեսած էին զինուորներու փոխադրական ութ երեւոյսով: Պաղատի արիւնալի գործողութիւններուն հակադրածելով՝ Սպանիա

Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԸԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՐՄԻՆ
ՋԱՒԱԽՔ
ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՀԱՒԱՔ
Բանախօս՝ ԸՆԿ. ԸԱՅԿԱՂՈՒՆ ԱԼԿՐՑԵԱՆ
●Գեղարուեստական յայտագիր
Երեքշաբթի, 4 Նոյեմբեր 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ից,
3. Տիր Մելքոնեան սրահից մէջ:

Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԸԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՐՄԻՆ
ՋԱՒԱԽՔ
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՅՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ
ՀՐԱՅՐ ԲԱԶԵԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ
Բացում՝ Երկուշաբթի, 3 Նոյեմբեր 2003, երեկոյեան ժամը 8:00ից,
Լ. եւ Ս. Յակոբեան Ազգային Զոլէճի սրահից մէջ:
Ցուցահանդեսը կը շարունակուի Երեքշաբթի (10:00էն 21:00)
եւ Գորեքշաբթի (10:00էն 14:00):

ԱՆԱՐԺԷՔ «ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ»

Անցեալ շաբթուան ընթացքին Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութիւնը քանի մը առիթներով «մտահոգութիւն» կամ «յուսախաբութիւն» յայտնեց՝ Արարչականի մէջ 15 Հոկտեմբերին տեղի ունեցած նախագահական ընտրութեան ընթացքին արձանագրուած ժողովրդավարական սկզբունքներու լուրջ խախտումներուն եւ ձեռքարկուած մեծ թիւով ընդդիմադիրներուն մասին արտայայտուելով:

Գործնականին մէջ Ուաշինկթըն իր այս հանրային քննադատութիւններով կ'ուզէր Արարչականի իշխանութիւնը իր հօրմէն ժառանգած Իլիամ Ալիեւի վատաբերել, թէ մտահոգիչ քայլերու պիտի չզիմէ Ամերիկայի մէջ դարձնուող առաջ Ալիեւին կողմէ տարիներէ ի վեր ծրագրուող իշխանութեան այս փոխանցման առջեւ խոչընդոտներ դնելու, որովհետեւ Սպիտակ Տան մէջ գոյութիւն ունի այն թիր համուր, որ նման խոչընդոտներ կրնան վնաս հասցնել ամերիկեան քաղաքական եւ տնտեսական շահերուն:

Ուաշինկթըն չբարարուեցաւ դիւանագիտական ծածկագիրով փոխանցուած այս պատգամով եւ անմիջապէս յայտարարեց, թէ պատրաստ է գործակցելու Պաքոյի նոր իշխանութիւններուն հետ, հակառակ ընտրական գործընթացին հասցէին կատարուած խիստ քննադատութեանը՝ հաւանաբար այն մտավախութիւնը ունենալով, որ քաղաքական բեմին վրայ բարար փորձառութիւն չունեցող Իլիամ Ալիեւ կրնայ սխալ մեկնաբանել Ուաշինկթընի վերոյիշեալ «մտահոգութիւն»ը:

Մտահոգ երեւալու Ուաշինկթընի այս մտեցումը նորութիւն մը չէ եւ յաճախ կը գործածուի, յատկապէս երբ արտաքին գործոց նախարարութիւնը կը պարտադրուի հակադարձելու պաղեստինցիներու նկատմամբ Իսրայէլի բռնարարներուն, մինչ առիթ չի փախցուի «սահաբեկչութիւն» որակելու համար իսրայէլեան բռնագրաւող ուժերուն դէմ պաղեստինեան յարձակումները:

Իր դաշնակիցներուն կողմէ ժողովրդավարական տարրական սկզբունքներուն անտեսումը կամ մարդկային իրաւանց ոտնակոխումները քողարկելու ամերիկեան այս քաղաքականութիւնը արդէն իսկ մաշելու սկսած է: Ժամանակը հասած է, որ Ուաշինկթըն աւելի համոզուի եւ նուազ ծիծաղելի մտեցում մը որդեգրէ:

ԳԷՈՐԳ ՄԱՆՈՅԵԱՆ

ՎԵՐԱՓՈՒՐ ԸԱՅՐԱՊԵՏՈՒ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԿԻՄՐԻԵՆ ԺԱՄԱՆԱԾ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Զորքերը, 29 Հոկտեմբեր 2003ին, Անթիլիասի մայրավանք այցելեց պատուիրակութիւն մը՝ կիւմրիէն, որուն մաս կը կազմէին Շիրակի մարզպետը, հայրենի պետութեան երեսփոխաններ եւ քաղաքաշինութեան նախարարութեան անդամներ: Վեհարանի դահլիճին մէջ հայրենի պատուիրակութիւնը ընդունելով, Ն. Ս. Օ. Տ. Ս. Արամ Ա. կաթողիկոս գնահատեց կիւմրիի վերաշինութեան մարզէն ներս անոնց կատարած աշխատանքը ու մասնագիտական մտեցումը: Այս առիթով վեհափառ հայրապետը անդրադարձաւ Հայաստան - Սփիւռք յարաբերութեանց ու գործակցութեան կարեւորութեան:

Պատուիրակութիւնը Լիբանան իր կեցութեան օրերուն կը մասնակցի սեմինարի մը, ուր մասնակիցներու կը փոխանցուի ծանօթութիւններ քաղաքներու վերակառուցման եւ զարգացման եղանակներուն ու միջոցներուն մասին, CSP իբրանսեան ընկերութեան նախաձեռնութեամբ եւ տեղւոյն մասնագէտներու աջակցութեամբ:

معهد بيبولوس

للتعليم المهني والتقني

BT
بكالوريا فنية

TS
إمتياز فني

TDS
تكنولوجيا الاختصاص

- منهاج فرنسي. منهاج إنكليزي -

خريجو معهد بيبولوس يشكلون ظاهرة حضارية وإقتصادية في لبنان والعالم

كن واحداً منهم

للمراجعة والتسجيل

- *فرن الشباك - سنتر أبراج 1/292567
- *حارة حريك - طريق المطار 1/273813
- *الدورة - بناية الضمان 1/894100
- *عين زحلتا - العشوف 5/230 400

ԶԱԻԱՆՔԻ ՕՐԵՐ 3-8 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2003

ASHJIAN TOURS-ի ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

- 1) Այս կիրակի, 2 Նոյեմբեր, միօրեայ շրջապտոյտ դէպի Դամասկոս, Սեւնայա, Մաալուլա, կէսօրուան ճաշով, միայն 20\$, առանց ճաշի՝ 12\$:
- 2) Նոր Տարին կիրարկուի մէջ 30 Դեկտեմբերէն 2 Յունուար, չորս օր APOLLONIA BEACH 5 աստղանի շքեղ պանդոկը, լճան պտոյտներ, օր մը Նիկոսիա, օր մը Այանաբա, Լարնաքա, Թրոսոս Լեռները, կենդանաբանական պարտէզ: Գին՝ փոխան 575\$ միայն 335\$, իսկ Les Palmes A class պանդոկը, Լարնաքա փոխան 385\$ միայն 240\$:
- 3) Սօտ օրէն Հայաստանի օդանաւի տոմսերու նոր զեղչուած գիները եւ 8 օր եւ 15 օրեայ շրջապտոյտներու գիները:
- 4) Օդանաւի զեղչուած գիներով տոմսեր: Աշտան թուրք 01-261177, 240654 եւ 03-233978:

ԱՇՆԱՆԱՅԻՆ ՆԱԽԱՃԱՇ Ի ՆՊԱՍՏ ԹԻՆՈՅ ԲՈՅՆԻՆ

Կազմակերպութեամբ
ԹԻՆՈՅ ԲՈՅՆԻ ՏԻԿԱՆՆՅ ԶԱՆԶԱՆՈՒՄՔԻՆ

Տեղի կ'ունենայ՝ Հինգշաբթի, 6 Նոյեմբեր 2003, առաւօտեան ժամը 9:30ին Թռչնոց Բոյնի սեղանատան մէջ:

Սեկնում՝ առաւօտեան ժամը 8:30ին, Պուրճ Համուտ - Master Mall-էն եւ Անթիլիաս - Սիմիթեան շէնքերէն:
Մուտք՝ ներառեալ երթելով՝ 20,000 Լ. Ո.

ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ

ԶԱԻԱՐԵԱՆԱԿԱՆ «ԲՈՒՒՆՑ» ԶԱՅՏԱԳԻՐ

- Սեր խօսքը
- Հարցազրոյց՝ Կ. Յ. Դ. Եւրոպայի Հայ Դատի գրասենեակի աշխատանքներուն մասին
- ՁՈՍԻ տեղեկատու
- Դաշնակցական գաղափարախօսութիւն

3այտագիրը կը ձայնասփռուի այսօր՝ Հինգշաբթի, 30 Նոյեմբեր 2003, երեկոյեան ժամը 5:30ին:

ԼՕՒԻ ԸՐԶԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԶԱՆԶԱՆՈՒՄՔ

ԶՐՈՅՑ - ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Տեղի կ'ունենայ ԼՕՒԻ «Արաքսի Պուլկորճեան» ընկերաբաժնիական կեդրոնի «Թնձուկեան» սրահին մէջ, առաւօտեան ժամը 9:30ին:

Սիր՝
«ՇՆՈՂԵ - ԶԱԻԱԿ - ԴՊՐՈՅ ՓՈՒՆ ԶԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ»

Ա. ՄԱՍ. - 3էն 10 տարեկան երեխաներու համար՝ Երկուշաբթի, 3 Նոյեմբեր 2003 Կը ներկայացնեն՝

ՀՈԳԵՔԱՆ՝ ԿԱՐԻՆ ԶՈՀՐԱՊԵԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺ՝ ԹԱԼԻՆ ԵԱՀՆԻԵԱՆ

Բ. ՄԱՍ. - 11էն 18 տարեկան պատանիներու համար՝ Երկուշաբթի, 10 Նոյեմբեր 2003 Կը ներկայացնեն՝

ՀՈԳԵՔԱՆ՝ ԿԱՐԻՆ ԶՈՀՐԱՊԵԱՆ ՏՆՕՐԷՆՈՒՀԻ՝ ՔՈՅՐ ԹԵՆՊԻՍԳԷ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

ՀՐԱԲԵՐ

السيرة المستقبلية

ԻՆՁ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԾԵՐԹԵՐԸ

السفير

Լիբանանեան երէկ-ւան օրաթերթերը իրենց առաջին էջերով Լուսարձակի տակ առած են Նախարարաց Խորհուրդի նիստն ու 2004ի պետական պիւտճէի շուրջ եղած քննարկումները, Լիբանանի եւ Սուրիոյ ուղղուած խորհրդէ-եան սպառնալիքները, իրաքեան պահպան շրջաններու մէջ յարձակումներու սաստկացումը եւ պաղեստինեան կառավարութեան կողմէ խաղաղութիւն հաստատելու առնչութեամբ փորձերը:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

«2004ի պետական պիւտճէն պիտի դրուի Նախարարաց Խորհուրդի վեցերորդ նիստի քննարկման, իսկ ցարդ Լահուտ շրջան-ցած է Հարիրի: Նախարարաց Խորհուրդի բարգաւաճման եւ վերակառուցման նախարարութիւնը կը ղնէ գումարներու յատկացումներուն մասին յատկացումներ կատարելու «ական»ին դիմաց, գրած է «Անուար» օրաթերթը:

«Նահար» դիտել տուած է, թէ Իսրայէլ Հըլլապլլան դատապարտեց Մապարէի Շըպալի մէջ յարձակում գործելէ շատ աւելի վտանգաւոր գործողութիւններ ձեռնարկելու յանցանքով:

Ըստ թերթին, Հըլլապլլա յայտարարեց, որ գերիները պիտի վերադարձնենք բանակցութեամբ կամ այլ ձեւերով:

«Սաֆիր»-ի համաձայն, Լահուտի եւ Հարիրիի միջեւ անհամաձայնութիւնները զօրաշարժի կ'ենթարկեն սուրիական միջնորդութիւնը:

«ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ»-Ի ԱՅՏՕՐՈՒՄՆ ԶԱՅՏԱԳԻՐՆԵՐԸ

- 8:30.- Լիբանանեան մամուլի խորագիրներու ընթերցում՝ արաբերէն
- 8:45.- «Աստղեր»
- 9:40.- «Առաւօտեան տոմս»
- 11:30.- Լիբանանեան մամուլի խորագիրներու ընթերցում՝ հայերէն
- 1:30.- Հայաստանեան լուրեր
- 3:00.- Արաքսեան յայտագիր. հարցազրոյց արուեստագետ Նասր Մախիուրի հետ, հնագոյն նուագարաններու իր հաւաքածոյի մասին. նաեւ հարցազրոյց Լիբանանի թեքուանտի ֆետերապիոնի նախագահ Գարիմ Լահուտի հետ, թեքուանտի քորեանցի խումբի մը Լիբանանի մէջ ներկայացնելիք ցուցադրութեան առիթով
- 5:40.- Չաւրեանական «Բռնուց» յայտագիր
- 8:00.- «Ընթարային» կը ներկայացուի Ազնի Զարալէքեան - Սիբալէքեանի բանաստեղծութիւնները

խումբեր տեղի ունեցան, ապա՝ լուծումներ եւ արագ նիստ մը: Լահուտի եւ Հարիրիի միջեւ բռնութիւններ տեղի ունեցան եւ սուրիական միջնորդութիւնը վերջին վայրկեանին փրկեց կացութիւնը:

«Լիւուս» դիտել տուած է, թէ արուեստութեամբ լեցուն ժողով մը գումարուեցաւ, իսկ սուրիական հաղորդակցութիւնները փորձեւ երկիր փրկելու քաղաքական սուր բախումներէ եւ հակադրութիւններէ, որոնք իսկական տագնապի կ'առաջնորդեն:

ԻՐԱՔԵԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐ

«Տիար» դիտել տուած է, թէ Ֆալուժա-տի մէկ դպրոցին առջեւ պատահած պայթումին հետեւանքով 6 իրաքցիներ սպաննուած են:

Ըստ թերթին, Պուշ յայտարարած է, թէ Իրաքի մէջ պայթումներուն ետին կանգնողներուն նպատակը մեկ շրջանէն հեռացնելն է, սակայն մենք պիտի չընկրկինք անոնց դիմաց:

«Սաֆիր» գրած է, թէ մինչ Պաղտատ իր մեռելները կը թաղէ, նոր յարձակումներ եւ պայթումներ տեղի կ'ունենան Ֆալուժայի մէջ:

«Անուար»-ի համաձայն, յարձակումներու շարքի մը հետեւանքով երկու ամերիկացիներ եւ 10 իրաքցիներ սպաննուեցան:

«Լիւուս» գրած է, թէ Պուշ յայտարարեց, որ Իրաքը վտանգաւոր տեղ մըն է, սակայն մենք պիտի չհեռանանք անկէ:

ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՈՒՐՈՒՄՆ ՍՊԱՈՒՆԻԹԵՐ ԵՒ ԱՆՈՆՑ ԸԱԿԱԶՂԵՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Անուար» գրած է, թէ Իսրայէլեան սպառնալիքներ ուղղուած են Սուրիոյ եւ Լիբանանի, անհրաժեշտութեամբ:

ԸԱՆԴԻՊԱՆ ԵՐԵԿՈՅ

Շուկանաւորութեամբ
Ն. Ս. Օ. Տ. Ս. ԱՐԱՄ Ա.

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

Կազմակերպութեամբ
ԸԱՅ ԸԱՍԱԼՍԱՐԱՆԱԲՈՒՄՆԵՐՈՒ ԸԱՍԱԽՍՏՈՒՄՔԻՆ

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 31 Նոյեմբեր 2003ի երեկոյեան ժամը 7:00ին, Կաթողիկոսարանին մէջ, Անթիլիաս:

Հրահրուած են լիբանանեան բոլոր համալսարաններու հայ դասախօսները եւ 2002-2003 տարեշրջանի հայ համալսարանաւարները:

Կը խնդրուի 2002-2003 տարեշրջանի հայ համալսարանաւարներէն, որոնք ներկայ պիտի ըլլան, իրենց ներկայութիւնը հաստատելու համար կապ պահեն հետեւեալ թիւերով մեկուկ մեկուկ՝ 03-772072, 03-625775 - 03-332345

ՀՐԱԲԵՐ

«ԱՄԲՈՂՉՈՎԻՆ ԿԸ ԳԻՏԱԿՑԻՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԻՐՈՂՈՒԹԵԱՆ»

ԿԸՍԵ ՓԱՌԼՈ ՔՈՒԼՈՒ «ԱՉԴԱԿ»ԻՆ

«ԱՉԴԱԿ»- Ներշնչու- մի աղբյուր կը հանդիսա- նաք աշխարհի տարածքին միլիոնավոր ընթերցողներու, ինչ ալ ըլլայ անոնց ազգային քէ կրօնական պատկանելիութիւնը: Նման ձգողական ուժի հետ կու գայ պատասխանատուութիւնը: Այս պարունակին մէջ ինչպէս գոյութեան կը կոչուին ձեր գիրքերը, եւ ի յառաջագունէ կը խորհիք անոնց փոխանցելիք պատգամներուն մասին:

Ներուն հետ բաժնետէլ: Ինչ կը վերաբերի այլոց՝ մտաւորականներու եւ ընթերցողներու, ըսեմ, որ իւրաքանչիւրը գիտէ, թէ ի՞նչ պէտք է ընէ: Ինծի չէ վերապահ- ւած օրէնքներ քարոզելու:

ՓԱՌԼՈ ՔՈՒԼՈՒ- Երբ կը գրեմ, ես կին մըն եմ կեանքէն յղի դարձած, եւ չեմ գիտեր, թէ ինչպիսի՜ մանուկ մը պիտի ծնի: Յղութեան ժամանակաշրջանս կը տեւէ երկու տարի, նոթեր չեմ գրուներ, կանխածրագրումներ չեմ կատարեր: Միայն գիտեմ, թէ կեանքը մէջս դրած է հունտ մը, որ պիտի աճի, երբ ժամանակը գայ: Իսկ այդ պահուն, երբ ժամը հասած է արդէն, կը նստիմ ու կը գրեմ:

«Ա.»- Կ'ըսեք, քէ լեզուն առաւելագոյնս «կը չորցրեք» եւ անպատշաճ կը դարձնէք առիթ տալով, որ ընթերցողը իր երեւակայութեամբ պատկերացնէ այն, ինչ որ կ'ուզէք փոխանցել: Սա կը նշանակէ, քէ ձեր գրած գիրքը չ'աւարտիք, երբ գրիչը վար կը զնէք, այլ կը շարունակէ եղափոխուիլ ընթերցողներուն մտքին մէջ: Ձեր մտքին մէջ եւս միեւնոյն եղափոխութիւնը տեսիլ կ'ունենայ:

Փ. Բ.- Անշուշտ:

«Ա.»- Պիտի ուզէի՞ք ուրեմն փոփոխութեան ենթարկել ձեր նախորդ գիրքերէն ոմանց կարգ մը բաժինները:

Փ. Բ.- Ոչինչ կ'ուզէի փոխել: Գիրքի մը հրատարակութիւնը ստեղծագործութիւն ընթացքին վերջին արարը կը հանդիսանայ:

«Ա.»- Բանիցս յայտարարած էք, քէ ձեր գիրքերը նորութիւններ չեն բերեր. յոյս պարզապէս ձեր կեանքն ու փորձառութիւններն է, որ կը բաժնեկցիք ընթերցողներու հետ: Ապա ի՞նչպէս կը բացատրէք ձեր հսկայական յաջողութիւնը միջազգային գրականութեան բեմին վրայ, ուր բազմաթիւ են իրենց փորձառութիւններէն ներքինացող եւ տեւաբար նորութիւններու ձգտող գրողները:

Փ. Բ.- Այս հարցումին պատասխան չունիմ. ստեղծագործական որեւէ աքք խորհրդաւորին նկատմամբ յարգանք կ'ենթադրէ: Ես կը յարգեմ այդ խորհուրդը՝ առանց զայն հասկնալ փորձելու:

«Ա.»- Ձեր նախորդ գիրքերուն յաջողութիւնը որեւէ ձեւով կը նպաստէ՞ նոր գիրքի մը յաջողութեան:

Փ. Բ.- Պէտք է յարգել ընթերցողը: Գրող մը պէտք է փորձէ գտնել բանաձեւ մը, որ կը գոհացնէ ընթերցողը, այլ պէտք է ռիսք առնէ իր իւրաքանչիւր գրածին մէջ: Եթէ այս մէկը ընես, ընթերցողը պիտի շարունակէ կողքիդ մնալ:

«Ա.»- Բնագրատեցիք Իրաքի դէմ պատերազմը եւ այս ծիրին մէջ նախագահ Պուշին ուղղուած ձեր «Մտոր- հակալական»ը միլիոնավորներու սրտին խօսեցաւ: Ձեր կարծիքով, մտաւորականները եւ հանրութիւնը կրնային փոխել աշխարհի այսօրուան սթաթիստիկան, եւ ի՞նչպէս:

Փ. Բ.- Գրականութիւնը ոչինչ կրնայ ընել մարդոց, բացի նուազ առանձին զգացնելէ: Սակայն այս մէկը ինքնին բաւարար է փոփոխութիւն յառաջացնելու համար: Այն վարկեանին, երբ կը գիտակցիս, թէ առանձին չես, յաւելելով ուժ կը ստանաս: Ահա թէ ինչու՞ կը գրեմ: Ինքզինքս աւելի լաւ հասկնալու եւ անձս ուրիշ-

«Ա.»- Բնագրատեցիք Իրաքի դէմ պատերազմը եւ այս ծիրին մէջ նախագահ Պուշին ուղղուած ձեր «Մտոր- հակալական»ը միլիոնավորներու սրտին խօսեցաւ: Ձեր կարծիքով, մտաւորականները եւ հանրութիւնը կրնային փոխել աշխարհի այսօրուան սթաթիստիկան, եւ ի՞նչպէս:

Փ. Բ.- Գրականութիւնը ոչինչ կրնայ ընել մարդոց, բացի նուազ առանձին զգացնելէ: Սակայն այս մէկը ինքնին բաւարար է փոփոխութիւն յառաջացնելու համար: Այն վարկեանին, երբ կը գիտակցիս, թէ առանձին չես, յաւելելով ուժ կը ստանաս: Ահա թէ ինչու՞ կը գրեմ: Ինքզինքս աւելի լաւ հասկնալու եւ անձս ուրիշ-

«Ա.»- Բնագրատեցիք Իրաքի դէմ պատերազմը եւ այս ծիրին մէջ նախագահ Պուշին ուղղուած ձեր «Մտոր- հակալական»ը միլիոնավորներու սրտին խօսեցաւ: Ձեր կարծիքով, մտաւորականները եւ հանրութիւնը կրնային փոխել աշխարհի այսօրուան սթաթիստիկան, եւ ի՞նչպէս:

Փ. Բ.- Գրականութիւնը ոչինչ կրնայ ընել մարդոց, բացի նուազ առանձին զգացնելէ: Սակայն այս մէկը ինքնին բաւարար է փոփոխութիւն յառաջացնելու համար: Այն վարկեանին, երբ կը գիտակցիս, թէ առանձին չես, յաւելելով ուժ կը ստանաս: Ահա թէ ինչու՞ կը գրեմ: Ինքզինքս աւելի լաւ հասկնալու եւ անձս ուրիշ-

«Ա.»- Բնագրատեցիք Իրաքի դէմ պատերազմը եւ այս ծիրին մէջ նախագահ Պուշին ուղղուած ձեր «Մտոր- հակալական»ը միլիոնավորներու սրտին խօսեցաւ: Ձեր կարծիքով, մտաւորականները եւ հանրութիւնը կրնային փոխել աշխարհի այսօրուան սթաթիստիկան, եւ ի՞նչպէս:

«Ա.»- Նացիներու Տաշուսի կեդրոնացման նամբար ձեր այցելութիւնը առաւելագոյնս ղեր խաղցած է ձեր կեանքին մէջ: Իսկ շուրջ մէկուկէս միլիոն հայեր ջարդուած են 20րդ դարու առաջին Ցեղասպանութեան ընթացքին, որ պատմաբաններու կողմէ կը նկատուի Ողջակիցումի նախադրում: Մայրկուրեան նկատմամբ ձեր հուշարար կը կորսնցնէ՞ք, երբ դեմ կու գաք նման վայրագութիւններու փաստին հետ:

Փ. Բ.- Այս հարցազրոյցին տակաւին երեք օր առաջ Փարիզի մէջ իմ վարդապետ, որ հայ մըն է, կ'ըսէի, թէ կ'ուզէի այցելել իր երկիրը: Ամբողջովին կը գիտակցիմ (Հայկական) Ցեղասպանութեան իրողութեան, ծանօթ եմ Հայկական Սփիւռքին եւ կ'ուզեմ մօտէն ճանչնալ եւ մասնակցել դառնալ Հայաստանի այսօրուան կայսրութեան: Ան (վարդապետ) ինծի պիտի ուղարկէ իր դատուածով Հայաստանի առեւ- չուող յաւազոյն գիրքերը, եւ անմիջապէս որ աւարտեմ անոնց ընթերցանութիւնը հաւանաբար այցելեմ իր ծննդավայրը: Ինչ կը վերաբերի մարդկութեան նկատ-

«Ա.»- Պիտի ուզէի՞ք ուրեմն փոփոխութեան ենթարկել ձեր նախորդ գիրքերէն ոմանց կարգ մը բաժինները:

Փ. Բ.- Ոչինչ կ'ուզէի փոխել: Գիրքի մը հրատարակութիւնը ստեղծագործութիւն ընթացքին վերջին արարը կը հանդիսանայ:

«Ա.»- Բանիցս յայտարարած էք, քէ ձեր գիրքերը նորութիւններ չեն բերեր. յոյս պարզապէս ձեր կեանքն ու փորձառութիւններն է, որ կը բաժնեկցիք ընթերցողներու հետ: Ապա ի՞նչպէս կը բացատրէք ձեր հսկայական յաջողութիւնը միջազգային գրականութեան բեմին վրայ, ուր բազմաթիւ են իրենց փորձառութիւններէն ներքինացող եւ տեւաբար նորութիւններու ձգտող գրողները:

Փ. Բ.- Այս հարցումին պատասխան չունիմ. ստեղծագործական որեւէ աքք խորհրդաւորին նկատմամբ յարգանք կ'ենթադրէ: Ես կը յարգեմ այդ խորհուրդը՝ առանց զայն հասկնալ փորձելու:

«Ա.»- Ձեր նախորդ գիրքերուն յաջողութիւնը որեւէ ձեւով կը նպաստէ՞ նոր գիրքի մը յաջողութեան:

Փ. Բ.- Պէտք է յարգել ընթերցողը: Գրող մը պէտք է փորձէ գտնել բանաձեւ մը, որ կը գոհացնէ ընթերցողը, այլ պէտք է ռիսք առնէ իր իւրաքանչիւր գրածին մէջ: Եթէ այս մէկը ընես, ընթերցողը պիտի շարունակէ կողքիդ մնալ:

«Ա.»- Բնագրատեցիք Իրաքի դէմ պատերազմը եւ այս ծիրին մէջ նախագահ Պուշին ուղղուած ձեր «Մտոր- հակալական»ը միլիոնավորներու սրտին խօսեցաւ: Ձեր կարծիքով, մտաւորականները եւ հանրութիւնը կրնային փոխել աշխարհի այսօրուան սթաթիստիկան, եւ ի՞նչպէս:

Փ. Բ.- Գրականութիւնը ոչինչ կրնայ ընել մարդոց, բացի նուազ առանձին զգացնելէ: Սակայն այս մէկը ինքնին բաւարար է փոփոխութիւն յառաջացնելու համար: Այն վարկեանին, երբ կը գիտակցիս, թէ առանձին չես, յաւելելով ուժ կը ստանաս: Ահա թէ ինչու՞ կը գրեմ: Ինքզինքս աւելի լաւ հասկնալու եւ անձս ուրիշ-

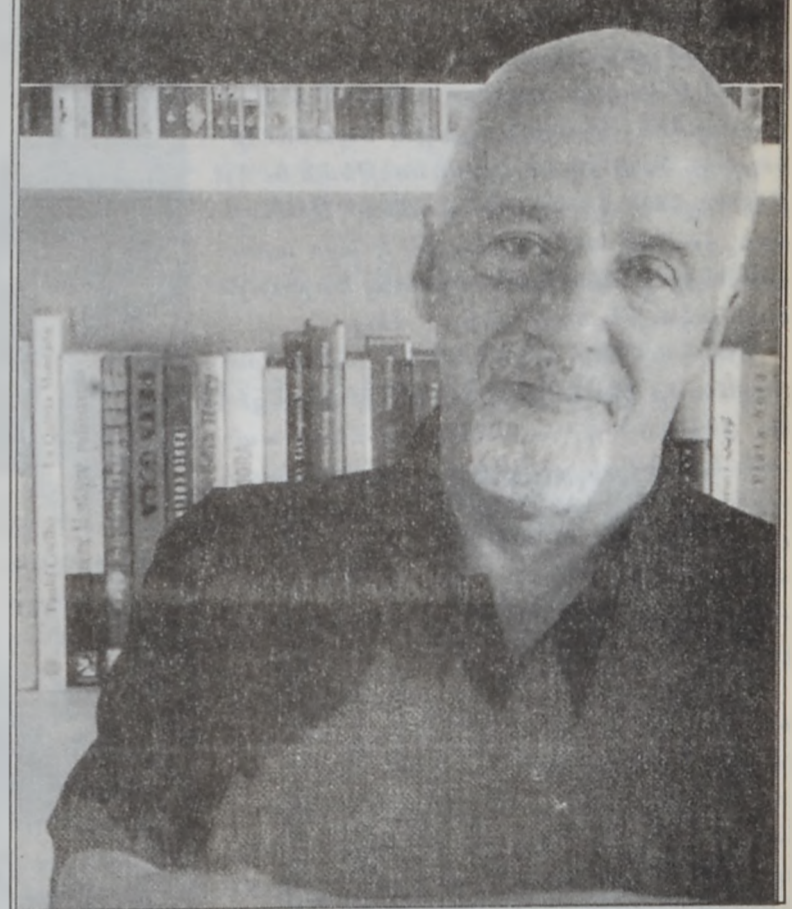
«Ա.»- Բնագրատեցիք Իրաքի դէմ պատերազմը եւ այս ծիրին մէջ նախագահ Պուշին ուղղուած ձեր «Մտոր- հակալական»ը միլիոնավորներու սրտին խօսեցաւ: Ձեր կարծիքով, մտաւորականները եւ հանրութիւնը կրնային փոխել աշխարհի այսօրուան սթաթիստիկան, եւ ի՞նչպէս:

Փ. Բ.- Գրականութիւնը ոչինչ կրնայ ընել մարդոց, բացի նուազ առանձին զգացնելէ: Սակայն այս մէկը ինքնին բաւարար է փոփոխութիւն յառաջացնելու համար: Այն վարկեանին, երբ կը գիտակցիս, թէ առանձին չես, յաւելելով ուժ կը ստանաս: Ահա թէ ինչու՞ կը գրեմ: Ինքզինքս աւելի լաւ հասկնալու եւ անձս ուրիշ-

«Ա.»- Բնագրատեցիք Իրաքի դէմ պատերազմը եւ այս ծիրին մէջ նախագահ Պուշին ուղղուած ձեր «Մտոր- հակալական»ը միլիոնավորներու սրտին խօսեցաւ: Ձեր կարծիքով, մտաւորականները եւ հանրութիւնը կրնային փոխել աշխարհի այսօրուան սթաթիստիկան, եւ ի՞նչպէս:

Փ. Բ.- Գրականութիւնը ոչինչ կրնայ ընել մարդոց, բացի նուազ առանձին զգացնելէ: Սակայն այս մէկը ինքնին բաւարար է փոփոխութիւն յառաջացնելու համար: Այն վարկեանին, երբ կը գիտակցիս, թէ առանձին չես, յաւելելով ուժ կը ստանաս: Ահա թէ ինչու՞ կը գրեմ: Ինքզինքս աւելի լաւ հասկնալու եւ անձս ուրիշ-

«Ա.»- Բնագրատեցիք Իրաքի դէմ պատերազմը եւ այս ծիրին մէջ նախագահ Պուշին ուղղուած ձեր «Մտոր- հակալական»ը միլիոնավորներու սրտին խօսեցաւ: Ձեր կարծիքով, մտաւորականները եւ հանրութիւնը կրնային փոխել աշխարհի այսօրուան սթաթիստիկան, եւ ի՞նչպէս:

մամբ հաւատքի կորուստին, ըսեմ, որ ես մէկ մասնիկն եմ այդ մարդկութեան, եւ եթէ ես իմ նկատմամբ հաւատքս կորսնցնեմ, ապա արժանի չեմ ապրելու: Հետեւաբար, վերացական երեւոյթ մը յանցաւոր գտնելու փոխարէն, պէտք է ընդունիմ իմ պատասխանատուութիւնս եւ պայքարիմ փոխելու համար այն, ինչ որ կարելի է փոխել:

«Ա.»- Երբ գիրքեր կ'ունենաք, ձեր գիրքերը նաեւ հայերէնի քարգմանելու:

Փ. Բ.- Յոյսով եմ, որ հրատարակչներ պիտի գտնուին, որոնք հետաքրքրուած են այդ մէկը ընելով:

Հարցազրոյցը կապարեց՝ ԽԱՉԻԿ ՍՈՒՐԱՏԵԱՆ

«Դեմ Առ Դեմ»ի հարցազրոյցները իրենց բնագիրով եւ հայերէն քարգմանութեամբ պիտի տեղադրուին «Ազգակ»ի կայքի (www.aztagdaily.com) հարցազրոյցի բաժնին մէջ: Հարցազրոյցներուն անգլերէն տարբերակները կարելի պիտի ըլլայ կարդալ նաեւ «Կռուկ» լրատուական ցանցին վրայ (www.groong.com): «Դեմ Առ Դեմ»ի հարցազրոյցները պիտի հրատարակուին երկաթաթայ դրութեամբ, Հինգշաբթի օրերը: Մեր յաջորդ հարցազրոյցը՝ Հինգշաբթի 13 Նոյեմբերին:

ԲԱՌԵՐՈՒ «ԵԼՔԻՄԻՍԹ»Ը՝ ՓԱՌԼՈ ՔՈՒԼՈՒ

Անցնող հարիւրամեակի ամենէն ազդեցիկ գրողներէն մէկը համարուող Փառլո Քոուլոյի գիրքերը, քարգմանուած՝ 56 լեզուներու, ոչ միայն գլխաւորած են աւելի քան 150 երկիրներու մէջ պէսթ սելլերի կենդանեցող, այլ նաեւ դարձած են ընկերամշակութային բանավէճի նիւթ:

Քոուլո ծնած է 1947ին, Պրագայի: Ունեցած է ըմբոստ եւ փոքրկոտ պատանեկութիւն մը: Ընտանեկան օրէնքները խախտած ըլլալուն համար հայրը հոգեբուժարան տարած է երկու անգամ, ուր Փառլոյ ենթարկուած է էլէքթրոնային վերափոխիչ նիւստերու: Յաջորդող տարիներուն ան կը նուիրուի քառերակ կեանքին: Ի տես իր խմբակիցներու փտած եւ խենթ մթնոլորտէն տարուած Քոուլոյի վիճակին, անոր ծնողները զայն անգամ մը եւս կը տանին հոգեբուժարան, հակառակ անոր որ նախապէս խոստացած էին այդ մէկը չընել այլեւս: Հոնկէ ուրու գալէն ետք Քոուլոյ աւելի անհաւասարակչի կը դառնայ: Այս հանգրուանին այլ բժիշկ մը անոր ծնողներին կ'ըսէ, քէ Քոուլո «խենթ» չէ, այլ պարզապէս պէտք է կեանքը դիմադրուի սորվի:

Վաթսուակներուն Քոուլո կը տարուի հիփփիական շարժումով եւ ժամանակ մը քմերցուցիչի մոլի կը դառնայ: 1973ին՝ 61 կ'անդամակցի Այլընտրանքային Ընկերութեան, որ դեմ էր դրամատիրական գաղափարախօսութեան, ուր նաեւ... «սեւ կախարհութիւն» կը կիրարկէր: Ան իր «Նյախոն» կեցուածքներուն համար կը ձերբակալուի եւ չարչարանքի կ'ենթարկուի օրուան բռնատիրական իշխանութիւններուն կողմէ:

1980ականներու սկիզբը իր կնոջ՝ Բիսպինայի հետ շրջապատու մը կատարելու ընթացքին ան կ'այցելէ «Տաշուս»ի նացիներուն կեդրոնական նամբարը: Այս հանգրուանը Քոուլոյի կեանքին մէջ կ'ըլլայ շրջադարձային, եւ ան կը սկսի «պեղել» քրիստոնէութիւնը, ինչպէս նաեւ կը կատարէ Նիւտոնի փոփոխութիւններ Յարանալի եւ Սպանիոյ մէջ, միջնադարեան ուխտագնացներու կտրած նաւապարհներով:

1985ին Քոուլո կը հրատարակէ «Տի էլէքիմիսթ» գիրքը, որուն առաջին հրատարակութեանէն միայն 900 օրինակ կը վաճառուի: Քոուլո, սակայն, չի յանձնուիր: Անոր նպատակն ու երազն է իր փորձառութիւնները բաժնեկցել աշխարհին հետ: Յաջորդող տարիներուն անոր «Պրիտա» եւ «Տը փիլիքիմը» գիրքերը մեծ ազդուկ կը բարձրացնեն, իսկ «Տի էլէքիմիսթ» կը վերահրատարակուի՝ դառնալով Պրագայի պատմութեան մէջ ամենէն աւելի վաճառուած գիրքը, նաեւ կ'արձանագրուի մրցանակներու «Կինէս»ի գիրքին մէջ:

Յաջորդող տարիներուն «Տի էլէքիմիսթ» ամենէն աւելի վաճառուող գիրքը կը դառնայ երոպական երկիրներու, Միացեալ Նահանգներու եւ Աւստրալիոյ մէջ: «Պայ տը ուիլըր Փիլտորա ալ սէթ տաուն էնտ ուէֆթ» (1994) գիրքը առաւել եւս կ'ամրապնդէ Քոուլոյի հոշակը: 1996ին հրատարակչատուն մը կանխիկ մէկ միլիոն տոլար կը վճարէ «Տը ֆիլթ մաունթրն» գիրքի հրատարակչական իրաւունքներուն համար: 1997ին կը հրատարակուի Քոուլոյի «Տը մէնուըլ աֆ տը ուորըր աֆ լայթ» իմաստասիրական գիրքը, որմէ ունկապէս բազմամիլիոն օրինակներ կը վաճառուին: 1988ին լոյս կը տեսնէ «Վերոնիքա տիսայտգ թու տայ»ը:

2000ի Մայիսին Քոուլո կ'այցելէ Իրան՝ դառնալով առաջին ոչ իսլամ գրողը, որ պաշտօնական այցելութիւն կը կատարէ այդ երկիրը՝ 1979ին ի վեր: Նախքան իր այցելութիւնը, իր գիրքերէն ապօրինի կերպով հրատարակուած միլիոնավոր օրինակներ արդէն վաճառուած էին Իրանի մէջ: Առաւել ժամը 2:00ին հարիւրաւոր իրանցիներ օդակայան կը խուժեն ողջունելու համար Քոուլոյին: Քոուլո իր ասպարէզին ընթացքին տիրացած է բազմաթիւ գրական մրցանակներու՝ Լատին Ամերիկայի, Ֆրանսայի, Գերմանիոյ եւ այլ երկիրներու մէջ: Վերջերս լոյս տեսաւ անոր նորագոյն գիրքը՝ «Իլեւն միլիթ»:

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԻՈՂԵՐ

Լիբանանեան կեանքի երեւոյթներ

ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ԳԱԳԱԹՆԱԿԵՏԻՆ ԳՏՆՈՒՈՂ ԱՅՍ ԴԱՐՈՒՆ ՏԱԿԱՒԻՆ ԱՌԿԱՅ Է ՄԱՐԴՈՅ ՎԱՃԱՌՔԸ

Արդիական «մասնագիտացած» գրասենեակներ իրենց դռները լայն բացած են «օգնող ձեռք» երու կարիք ունեցողներուն եւ անոնց տուած են ընտրութեան լայն առիթներ: Անոնքներով, ազգութիւններով, յատկութիւններով եւ այլ մանրամասնութիւններով, ինչպէս նաեւ նկարներով խճողուած թղթածրարներ գրուած են յաճախորդներուն տրամադրութեան տակ եւ անոնց ընտրուած է այդ բոլորէն մէկը կամ երկուքը, ըստ կարիքի, ընտրելն ու «պատուիրել»: Պատուէրը առարկայ մը կամ արտադրութիւն մը չէ՝ ան սկզբունքով մարդկային ամէն տեսակի իրաւունքներ ունեցող էակ է, որ պայմաններու բերումով գրկուելով իր այս իրաւունքներէն՝ վերածուած է առուծարի առարկայի մը: Անոր ճակատագիրը ձգուած է սպասուհինը պահանջող ընկերութիւններուն, եւ յատկապէս՝ հոնկէ զիրենք գնող կամ վարձողներուն:

Պատուէրը առարկայ մը կամ արտադրութիւն մը չէ՝ ան սկզբունքով մարդկային ամէն տեսակի իրաւունքներ ունեցող էակ է, որ պայմաններու բերումով գրկուելով իր այս իրաւունքներէն՝ վերածուած է առուծարի առարկայի մը: Անոր ճակատագիրը ձգուած է սպասուհինը պահանջող ընկերութիւններուն, եւ յատկապէս՝ հոնկէ զիրենք գնող կամ վարձողներուն:

Փոխադարձ ճամաճայնութեամբ սպասուհին քանի մը օրուան կամ շաբթուան ընթացքին կը հասնի Պէյրութ եւ անհրաժեշտ քննութիւններու ենթարկուելի ու փաստաթուղթերը ամբողջացնելէ ետք անոր համար կը սկսի կեանքի նոր հանգրուան մը, որ մշուշուտ է եւ անորոշութիւններով լեցուն: Այդ վարկեանէն սկսեալ անոր ճակատագիրն ու ապագան կախեալ կը դառնայ քանի մը անձերու քմահաճոյքէն, տրամադրութենէն եւ մարդկայնութենէն:

Սպասուհին կը մտնէ տունը եւ անոր դիրքն ու կացութիւնը կը ճշգրտի տնեցիներուն կողմէ՝ ինք ընդհանրապէս իրաւունք չունենար միջամտելու կամ վիճելու, որովհետեւ իրեն համար տրուած գումարներուն փոխարէն ինք պէտք է ենթարկուի հրամաններուն, ընդունի ու համակերպի իր ճակատագիրին:

Փակ դռներու ետին անորոշ է, թէ ինչ կը սպասէ իւրաքանչիւրին եւ ամէն մէկը, ըստ իր «բախտին», կը տանի իրեն վիճակուած կեանքը, որովհետեւ ինք կամ իր երկիրին մէջ ապրող ընտանիքը կարիք ունին իրեն տրուած գումարներուն եւ օժանդակութեան: Ան նաեւ անտեղեակ է իր իրաւունքներէն, եւ թէ՛ երբեք իրաւունքներ գոյութիւն ունին, չի գիտեր, թէ որուն օգնութեան պէտք է դիմէ եւ խորհուրդ հարցնէ:

Այսօր սպասուհիներ պահելու լայն տարածում գտած երեւոյթը անմիջականորէն կապուած է մարդոց դասակարգային պատկանելիութեան եւ նիւթական կացութեան հետ: Անիկա ձեւով մը եղած է «քաղաքակիրթ» եւ նիւթապէս ապահով ընտանիքի մը տարրական պէտքերէն մէկը: Սպասուհի ունենալը սկսած է նմանիլ տան մէջ առարկայ մը ունենալուն, ան պէտք է ներկայ ըլլայ մարդոց եւ ընկերութեան դիմաց իրենց «վարկը» պահելու գոյոց ընտանիքներուն մէջ, եթէ նոյնիսկ ան չատ քիչ գործ կ'ընէ եւ տանտիրինը գրեթէ ոչինչ կը վստահի անոր: Բարեկեցիկ, երբեմն միջակ դասակարգի եւ նոյնիսկ անկէ վար ընկերային մակարդակի պատկանող ընտանիքներու կիներ կ'ուզեն անպայման սպասուհիներ ունենան: Ըստ անոնց, սպասուհիներու ընկերակցութեամբ թմբակուելու եւ բարեկամութիւններու այցելութիւն տալը ձեւով մը սկսած է մաս կազմել իրենց կենսաձեւին:

Բնականաբար կան ընտանիքներ, որոնք իսկական կարիք ունին օժանդակութեան: Այս պարագային սպասուհիները կը հասնին անոնց օգնութեան եւ կը թեթեւցնեն անոնց ծանր բեռը: Սակայն որոշ չափով անմարդկային է այս արարածները վաճառելու եւ անոնց հաշուոյն սակարկութիւններ ընելու ձեւը:

Սպասուհիներ ապահովելու, այս առնչութեամբ ծառայութիւններ մատուցելու կողմէն գրասենեակներ հաստատուած են երկրի գրեթէ բոլոր շրջաններուն մէջ եւ անոնք ընդհանրապէս սպասուհիներուն մասին կը խօսին իրենց առարկաներ, որոնք զուրկ են ամէն տեսակի մարդկային իրաւունքներէ եւ զգացումներէ:

Ըստ աշխատանքի նախարարութեան տեղեկութիւններուն, Լիբանանի մէջ գոյութիւն ունին արտօնագրուած 150 հաստատութիւններ, որոնց կողքին նաեւ կայ հաստատութիւններու փոքր թիւ մը, որոնք կ'աշխատին անօրէն ձեւով: Անոնցմէ իւրաքանչիւրը տարեկան շուրջ 150 սպասուհի բերելու արտօնութիւն ունին:

Սպասուհիներ ունենալու կարելորութեան տարածման հետ լայնօրէն տարածուած են նաեւ այս գրասենեակները, եւ անոնք սկսած են բաւական աշխուժ գործունէութիւն ձեւաւելլ Լիբանանի տարածքին: Աւելին ու աւելին բուն իսկարներ կրող անոնց ծանուցումները սկսած են գրաւել թերթերու, ամսագրերի եւ ճամբու պաստառներու գլխաւոր դիրքերը: Ասկէ մեկնելով՝ մրցակցութիւնը աւելցած է գրասենեակներուն միջեւ, եւ իւրաքանչիւրը աւելի մատչելի դիմում եւ աւելի լաւ տուեալներով ծառայութիւններ կ'առաջարկէ քաղաքացիին: Սպասուհիներ բերելու գլխաւոր պայմանները կը հանդիսանան՝ տարիքը, որ պէտք է ըլլայ 16 - 25ի միջեւ, ամսականը՝ ըստ փորձառութեան, 100էն 300 տոլարի միջեւ, ծառայութեան համար որոշուած ժամանակաշրջանը, որ ընդ-

Հանրապէս մէկ տարի կ'ըլլայ եւ, ասոնց կողքին, որեւէ արկածի կամ անհաճոյ դէպքի պարագային՝ զայն փոխարինելու կարելիութիւնը:

Սակարկութեան առարկան մարդ արարածն է այս պարագային եւ սակարկողը՝ կրկին մարդ արարածը, սակայն անոնց տարբերութիւնը միայն մէկ բան է՝ առաջինը կարիք ունի դրամի, որպէսզի կարենայ իր ու ընտանիքին ապրուստը ապահովել, իսկ երկրորդը կարելիութիւն ունի դրամ ծախսելու եւ իր ուզածն ու ցանկացածը ունենալու:

Սպասուհի պահելու երեւոյթը, տանտիրինը օգնելու եւ անոր բեռը թեթեւցնելու կողքին, այսօր ունի իր տարբեր երեսները, որոնք իսկական հարցեր կը յառաջանեն լիբանանեան կեանքին մէջ եւ կը վտանգեն ընտանիքներուն խաղաղութիւնը ու կայունութիւնը:

Տան աշխատանքներուն օժանդակութեան համար եկած այս սպասուհիները որոշ ժամանակ ետք կը վերածուին տան բոլոր գործերն ու պարտականութիւնները կատարող անձերու եւ կը ստանան նաեւ տանտիրինը բոլոր պատասխանատուութիւնները: Տանտիրինները նոյնիսկ կուրորէն եւ ամենայն հանգստութեամբ իրենց գաւակներուն կրթութիւնը ու հոգատարութիւնը կը յանձնեն այդ օտար սպասուհիին, եւ գաւակները իրենց մարբէրէն աւելի կը տեսնեն այդ սպասուհիները, կը սիրեն գանոնք ու կը կապուին անոնց...:

Կացութիւնը բաւական ահաբեկ կը դառնայ, երբ մայրը չի գիտնար, թէ ինչ են իր գաւակներուն կարիքները, նախասիրութիւնները եւ սովորութիւնները, ու այն ատեն կ'անդրադառնան, թէ իրենք որքան հեռու են իրենց ընտանիքէն:

Սպասուհիներուն մեծամասնութիւնը կ'ապրի տուններու մէջ եւ չի կրնար ասանց արտօնութեան դուրս ելլել: Կան ուրիշներ, որոնք անձնական գործ կ'աշխատին ժամական մարքուտիւն ընելով եւ լիբանանցիի մը կամ ընկերութեան մը կողմէ հովանաւորուելով, իսկ կայ նաեւ փոքր թիւ մը, որ իրենք միայն աշխատող եկած կ'ըլլայ, սակայն տունէն փախելով՝ անօրինական փաստաթուղթերով կը շարունակէ աշխատիլ երկրին մէջ:

Լիբանանի մէջ նորութիւն չէ, որ այդ սպասուհիներէն ոմանք երկիր մտնելէ ետք կ'ուզեն ազատ ըլլալ եւ կը փորձեն ձեւով մը փախչիլ իրենց աշխատած տունէն ու ազատ ապրիլ: Այս նպատակը իրականացնելու համար անոնք ընդհանրապէս կը վնասեն այն տան, ուր կը բնակին, եւ չի բացառուի, որ գումարներ ստանալու համար ընտանիքի գաւակները դուրս չբերեն իրենց տուններէն, աւելի ուշ անոնց փոխարէն հսկայական գումարներ պահանջուով:

Կայ նաեւ մետաղի միւս երեսը, որ նոյնքան մտահոգիչ ու անմարդկային է: Այս սպասուհիները շատ յաճախ ամէն տեսակի բարտութեան եւ ծեծի կրնան ենթարկուիլ տանտիրիններուն կողմէ եւ անոնք կրնան օգտագործուիլ ամէն ձեւով: Մնացուց կերպով տան մէջ մնացող սպասուհիներէն շատեր օրուան գրեթէ 20 ժամը անընդհատ կ'աշխատին եւ անոնք հանգիստի ու արձակուրդի յատակ չունին: Անոնք գրկուած են տունէն դուրս ելլելու եւ աշխատիլ հետ չփման մէջ մտնելու իրաւունքէն, օրուան 24 ժամը անոնք կը մնան խոհանոցը կամ իրենց սենեակը՝ սպասելով նորանոր հրամաններու եւ պահանջներու:

Լիբանանեան տուններուն մէջ յայտնուած են պարագաներ, երբ սպասուհիները իրենց սխալներուն համար օրերով գրկուած են ուտելիքի եւ սնունդի եւ չէ բացառուած, որ ասոր կողքին անոնք ենթարկուին բիրտ միջոցներով ծեծի ու անբեւեակայնի պատիժներու:

Անոնցմէ ոմանք չկարենալով հանդուրժել այս կեանքը՝ կը փախչին տուններէն եւ կրնան կորսուիլ կամ անօրինական աշխատանք տանիլ ու բանտարկուիլ, իսկ ուրիշներ անձնապահովութիւն կը գործեն եւ կը թողնեն Լիբանանի մէջ, մինչ իրենց ընտանիքները կը սպասեն իրենց գաւակներուն յուրերուն եւ անոնց անդարձ վերադարձին... Այս մէկը կը հանդիսանայ երեւոյթի մէկ կողմը, սակայն բնականաբար կան ընտանիքներ, որոնք կը զիտակոյն, թէ իրենց տան մէջ աշխատող անձը անչունչ էակ մը չէ, անոնք կը յարգեն զայն եւ խղճմտանքով կը մօտենան անոր:

Երեւոյթը իր գանազան կողմերով առկայ է լիբանանեան կեանքին մէջ եւ անհատներ իրենց նկարագիրով, մտածելակերպով եւ խիղճերով կը տարբերին իրարմէ:

Սպասուհիներ թէ տանտիրիններ կրնան տարբեր մօտեցում ցուցարբել իրարու նկատմամբ եւ կացութիւններ փրկել կամ հարցեր ստեղծել:

Տուններուն դռները միշտ կը մնան փակ եւ անոնք ետին կատարուած՝ անյայտ, իսկ մարդոց ճակատագիրն ու կեանքը կախեալ կը մնայ այլ մարդոց մարդկայնութենէն եւ բարեացակամութենէն:

ՍՆՆԴԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՄՆՈՒՆԴԻՆ ԱՆՀՐԱՎԵՇՏՈՒԹԻՒՆԸ ԾԵՐՈՒԹԵԱՆ ՇՐՋԱՆԻՆ

Տարիքի յառաջացման հետ մարմնի կարգ մը պէտքերը կը փոխուին: Կարգ մը պէտքեր կ'աւելնան, իսկ ուրիշներ կը պակսին մասնաւորաբար՝ սննդական գետնի վրայ: Ծերութեան շրջանը կը յատկանշուի մարմնի միսի եւ ճարպի ամբողջ կոյտի նահանջով: Այսուհանդերձ մարմնի հիմնական պէտքերը, ինչպէս՝ շնչառութիւնը ու արեան շրջադարձութիւնը, կը մնան նոյնը:

ԿԵՆՍԱՆԻԹԵՐՈՒ ԵՒ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԱՂՆԵՐՈՒ ԱՆՀՐԱՎԵՇՏՈՒԹԻՒՆԸ ՏԱՐԵՑՆԵՐՈՒՆ ՄՕՏ ԿԵՆՍԱՆԻԹԵՐԸ

Կենսանիւթերու նուազեցման հաւանականութիւնը կը բարձրանայ տարեցներուն մօտ: Ընդհանրապէս կը նուազին Սէ-Տէ-էօ. եւ Պէ-Կենսանիւթերու տեսակները: Կենսանիւթի պէտքերը կ'աւելնան հիւանդ եւ տկար տարեցներուն մօտ, որոնց ուտելիքի քանակը կը նուազի եւ բաւարար չափով արեւու ճառագայթի չեն կրնար ենթարկուիլ:

Այժմ գանազան ուսումնասիրութիւններ կը կատարուին անհաղիջ կենսանիւթերուն վրայ, որոնք մեծ դեր կը կատարեն մարմնի ֆրի ռաիոքալիներուն դէմ դնելու մէջ, որովհետեւ, ինչպէս որ գիտենք, Ա-էօ., Սէ-էօ. Պէ-Կենսանիւթերը հակաօքսիդանտներ են:

Երբ տեսնենք, թէ տարեցին մօտ որոշ կենսանիւթի մը պակասը կայ, անհրաժեշտ է դեղահատի օգտագործումը:

ՄՆՈՒՆԻՒՆ ԿԱՐԳ ՄԸ ԻՄԱՍՆԵՐ

Փոքր սննդատուները (Micronutrients), որոնք կը բաղկանան հանքայիններից, կենսանիւթերէ եւ հիմնական տարրերէ (օլիգո-էլէմէնտ), անհրաժեշտ են մարմնին համար, սակայն մարմինը չ'արտադրէր զանոնք:

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՐԸ (ՕԼԻԿՕ-ԵԼԵՄԵՆՏ)

Այոններ են, որոնք մեծ են օգնական դեր կը կատարեն անզիմէնտ գործունէութեան մէջ: Ուտելիքները փոքր քանակութեամբ օլիգո-էլէմէնտներ կ'ապահովեն:

ՀԱՆՔԱՅԻՆՆԵՐԸ

Անոնք մեծ դեր կը կատարեն անզիմէնտներու մարմնի այլ գործունէութիւններուն մէջ: Մարմնին մէջ հանքերուն քանակը կը չափենք կրամով: Ուտելիքներուն միջոցով օրական կարելի է հարկւրէն հազար կրամ ստանալու, նայած անոր տեսակին:

ԿԵՆՍԱՆԻԹԵՐՈՒ ՊՎԱԿԱՅՍ ԱՍՏԱՋԱՅՆՈՂ ԿԱՐԳ ՄԸ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐ

- Ուտելիքներու թեւեղութեան կամ սննդատուութեան պակասը, երբեմն՝ երկուքը միասին:
- Մուկի պէտքի աւելնալը՝ հիւանդութեան կամ ֆիզիքական պատճառներով:
- Կենսանիւթերը ծծելու եւ զանոնք սնունդի վերածելու կարողութեան պակասը:
- Առանձնութիւնը եւ սննդամիջոցի պակասը:

ՀԱՆՔԱՅԻՆՆԵՐՈՒ ԱՆՀՐԱՎԵՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

Հանքայինները եւ անհրաժեշտ տարրերը (օլիգո-էլէմէնտ) փոքր սննդատուներուն մաս կը կազմեն: Օրական 1500 քիլո քալորիէն աւելի փոքր սննդատուները բաւարար կը նկատուին: Սակայն ուսումնասիրութիւններ ցոյց կու տան, թէ տուել մնացող տարեց տղամարդոց 12 առ հարիւրը եւ տարեց կիներուն 30 առ հարիւրը օրական 1500 քալորիէն պակաս կը ստանան:

ՔԱՆՏԻՏԻՒՆ ՔԱՆԱԿԸ

Վախժու տարիքը անցնելէն ետք, օրական ստանալիք քալորիէն քանակը պէտք է մօտաւորապէս ըլլայ 1500 միլիկալորի, բացի այն կիներէն, որոնք հորմոնային դարձանումի կ'ենթարկուին, հետեւաբար, 1000էն 1200 միլիկալորի օրական բաւարար է անոնց համար: Իսկ կենսանիւթի քանակը պէտք է ըլլայ օրական 800 (IU): Ուսումնասիրութիւններ ցոյց կու տան, թէ ուտելիքներուն միջոցով ստացուած Տէ. կենսանիւթին քանակը բաւարար չէ տարեցներուն համար, հետեւաբար անհրաժեշտ է դեղահատերու գործածութիւնը, սակայն, ուտելիքին միջոցով ստացուած քալորիէն քանակը բաւարար է:

ՄԱԿՆԵՉՈՒՄԻՆ ՔԱՆԱԿԸ

Բնական պարագաներու մէջ մակնեգիոմը բաւարար կը նկատուի: Աւելորդ մակնեգիոմը անհրաժեշտ կը դառնայ, եթէ անհատը ջղային է, կամ՝ եթէ միզամանի բուժում կ'ենթարկուի, եւ կամ՝ եթէ ոգելից ըմպելիի պատճառով թունաւորուած է:

ԵՐԿԱԹԸ

Երկաթին քանակը՝ օրական 15 միլիկալորի, որ ուտելիքին միջոցով կը ստացուի, բաւարար է: Աւելորդ երկաթը անհրաժեշտ չէ եւ կարգ մը պարագաներուն վտանգաւոր կը նկատուի:

ՉԻՆԿԸ

Օգնական դեր կը կատարէ երկու հարիւրէ աւելի անզիմէնտներ: Չինկի պակասը պատճառ կը դառնայ համի եւ հոտի զգացողութեան տկարացման, ինչպէս նաեւ արեան տկարութեան:

ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԵՐԸ ԿԵՐԱԿՐԵԼՈՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑՄԱՆ ԳՆԵՐ

- Կանոնաւորաբար հետեւիլ ծերունիին ծանրութեան: Անխախտ ծանրութիւնը ցոյց կու տայ, թէ ծերունին բաւարար է ճիշդ ձեւով սնունդ կը ստանայ:
- Հաւասարակշռուած սնունդ հայթայթել անոր:
- Չանպահանջ տեսակի ուտելիքներ պատրաստել անոր համար:
- Ընկերակից պահելու միջոցով անոր եւ առանձնութեան հետեւ պահել գիտնել:
- Ծաղերու տեսակները զարգարուած եւ գեղեցիկ ձեւով ներկայացնել՝ ծերունիին ախորժակը բանալու համար:

ԱՖՀԻԼ AFHIL

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՏՆԱՅԻՆ ՍԱՐՔԵՐՈՒ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

AT HOME

- Wheelchair
- Walker
- Electric Bed
- Manual Bed
- Water Mattress
- Cans
- Sticks
- Serum Tripod
- Walking Frame

RENT AND SALE

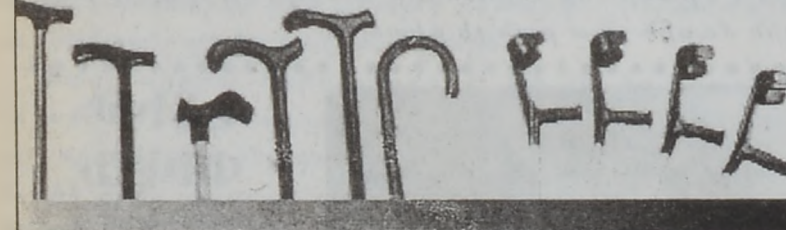

• Over Bed Table
• All Kinds Of Oxygen
We Also Provide
• Laboratory service.
• Physiotherapist
• Nurses Aids
• P.T.S. (AMBULANCE)

HOME MEDICAL EQUIPMENT SERVICES

ՅՈՒՑԱՍՐԱԿ՝ «ԱՐԻՆ» ՍԵՆՁԸՐ ԳՐԱՍԵՆՆԱԿ՝ ԱՖՀԻԼ, ԱՖԵՏԻ ԶԵՆԸ, Բ. ՅԱՐԿ ԵՆՈ. (02) 242553/7

NO MATTER WHAT YOU NEED... OR WHERE YOU NEED.

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՎԱՐՈՒԹԱՆ ՍԵԹԵԱՆԻ մահուան քառասունօրյակի առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարվի Կիրակի, 2 Նոյեմբեր 2003, Ամբիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր տաճարին մեջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՍԱՐԱԼ ԿԵՊԵՆԵԱՆԻ մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարվի Կիրակի, 2 Նոյեմբեր 2003, Նոր Ատանայի Ս. Աստվածածին եկեղեցույ մեջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԽԱՉԲԱՆԹԻԻ 5578 Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՐԱՋԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂԱՆԱՅԵՍ
1. Ծածկոյթ - Հիւանդուբիւն:	1. Ամերիկեան ոստան - Դրախտ:
2. Այր մարդիկ - Կեղար, նպարանոց:	2. Արական անուն - Սուր ակոռայ:
3. Պողոտու ծառատեսակ - Գամ:	3. Ծանօթ - Պղպղալ:
4. Արբած:	4. Հոլովակերտ մասնիկ - Երախարիք:
5. Շատակեր - Մարի - Տառի մը անունը:	5. Արեւ - Սպանացի պարոն - Արական օտար անուն:
6. Թերի, կիսաւարտ - Ձիւ մագ:	6. Ոսին - Շողակ:
7. Արական անուն - Լեզուով մը՝ այո՛:	7. Մզկիթի աշտարակ - Հանքային համեմ:
8. Դատարան - Հեծանոց:	8. Նոյն գիրերը - Շաղկապ - Ափրիկեան գետ:
9. Լեղի-Կուրդին, համետ:	9. Յուզուած - Ափրիկեան երկիր:
10. Այսինքն - Սարդ (հակ):	10. Գիր - Մոլորաքար:
11. Մայթ - Որոշուած գին:	11. Քնանալու սրահ:

ԹԻ 5577

ԽԱՉԲԱՆԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ա	Բ	Վ	Ա	Ր	Ր	Ր	Ս	Կ	Ի
2	Ա	Լ	Ե	Ա	Կ	Կ	Ա	Ս	Ի	Լ
3	Մ	Ա	Ն	Ր	Ա	Ս	Մ	Տ		
4	Ա	Ջ	Ս	Ս	Ս	Ս	Տ	Ր	Ե	
5	Ճ	Ա	Ր	Ս	Ե	Ս	Ղ	Ո	Ի	
6	Ի	Ն	Ա	Ո	Ր	Ա	Ս	Ն	Ա	
7	Կ	Ն	Ե	Ր	Ա	Ն	Ե	Լ		
8	Ա	Ս	Ս	Ի	Կ	Ր	Ո	Պ	Ե	
9	Ք	Ա	Ր	Ք	Ա	Ս	Ս	Ս	Ս	
10	Ի	Գ	Ա	Ս	Ն	Ա	Ր	Գ	Ո	Ս
11	Լ	Խ	Ի	Ճ	Գ	Ի	Ի	Օ		

bezdig_mezdig@hotmail.com

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրուքի սակարանին մէջ օտար դրամահոյներու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական թղթակի	28,65 - 28,85	լ.ն.
Քուեյթեան տինար	5122,00 - 5147,00	լ.ն.
Յորդանանեան տինար	2121,00 - 2131,00	լ.ն.
Պահրէյնեան տինար	3985,00 - 4010,00	լ.ն.
Ա.Մ. Էմիրութեանց տիրամ	410,75 - 412,75	լ.ն.
Քաթարեան ռիալ	413,75 - 415,75	լ.ն.
Սէուտական ռիալ	402,00 - 404,00	լ.ն.
Օմանեան ռիալ	3895,00 - 3920,00	լ.ն.
Եգիպտական կինէ	220,00 - 230,00	լ.ն.
Անգլիական սթերլին	2567,00 - 2577,00	լ.ն.
Չուիցերական ֆրանք	1136,00 - 1141,00	լ.ն.
Թրքական լիրա	98,75 - 99,25	լ.ն.
Կիպրական փաուստ	2975,00 - 3000,00	լ.ն.
Ճափոնական հապար եէն	13,85 - 13,95	լ.ն.
Ամերիկեան տոլար	1501,00 - 1515,00	լ.ն.
Քանադական տոլար	1149,00 - 1154,00	լ.ն.
Աւստրալիական տոլար	1061,00 - 1066,00	լ.ն.
Եւրօ	1764,00 - 1774,00	լ.ն.

• ՈՍԿԻ
Անգլիական մէկ ոսկի 147,000 - 152,000 լ.ն.
Իրանեան մէկ ոսկի 132,500 - 137,500 լ.ն.
Օմանեան մէկ ոսկի 122,500 - 127,500 լ.ն.
Մեքսիկական փետոս 704.000 - 724.000 լ.ն.
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի 18,360,000 - 18,560,000 լ.ն.
Մէկ օսն ոսկի 380,30 - 380,80 \$
Մէկ օսն արծաթ 5,08 - 5,10 \$

• Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.
Եւրօ 1.1701 - 1.1705
Քանադական տոլար 1.3083 - 1.3088
Չուիցերական ֆրանք 1.3247 - 1.3252
Ճափոնական եէն 107.94 - 107.99
Մէկ սթերլին 1.7039 - 1.7043

Մէկ փոլար 580 դրամ

• ՍՈՒԼԻՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՂՐԹԵՐ
Գինի Ա. 6շդում Գինի Բ. 6շդում
Ա. կարգ 4,24 4,23
Բ. կարգ - -

ԼՈՒՍԱՅԱՓՈՒ ԱԼԵՋԱՆԵԱՆ ՀԵՈ. 01-252852

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

ԽՈՅ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)
Ապահով եղէք, որ օրը ունի յաջողութիւններ: Մի՛ երկմտիք. ուսանող ըլլաք թէ աշխատող մարդ, նոյնն է: Ապաւինեցէք ձեր սեփական ուժերուն եւ մի՛ ծուլանաք:

ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)
Ձեր աշխատանքները ապահովուած են մոլորակներուն օգնութեամբ: Կրթական մարզ ըլլալ թէ դատական հարց՝ դիրութեամբ պիտի լուծուի:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)
Ձեր հարազատներուն կամ ձեր բարեկամներուն հետ ինչ հարց որ ունիք, պիտի կարգադրուի դիրութեամբ: Կատարեցէք, ինչ որ որոշած էք:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)
Ձեր տրամադրութիւնը խանգարուած է կարգ մը անտեղի հարցերու պատճառով. եղածը պարզապէս գրգռութիւն է: Անհոգ մնացէք եւ աշխատեցէք:

ԱՌԻԻԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)
Եթէ ընտանի անասուններ ունիք, զանոնք լաւ սնուցանեցէք, ապա թէ ոչ տարեք անասնաբուժի մը, որ պէսգի առողջապահական հարցեր չստեղծուին ձեր շուրջը:

ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)
Շատ ուրախ պիտի ըլլաք այսօր. անկարելի է, որ ժպիտ մը չունենաք ձեր դէմքին վրայ՝ ի տես ձեր շուրջը կատարուած աղուոր երեւոյթներուն:

ԿՇԻՌՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)
Ընտանեկան յարկի տակ պէտք է որ ունենաք բարի տրամադրութիւն՝ ձեր շուրջ ստեղծուած խնդիրները կարգադրելու, որովհետեւ եղածները անիմաստ ու ոչինչ բաներ են:

ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)
Ձեր ունեցած մտահոգութիւնները պիտի փարատին ինքնաբերաբար: Պիտի կարենաք կիրարկել որոշ հմտութիւն՝ նարտարութեամբ տնտեսելու ձեր առօրեան:

ԱՆԵՆԱԻՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)
Եթէ լուծելիք հարց մը ունիք, առանձին մի՛ ստանձնեք զայն լուծելու պարտականութիւնը: Դիմեցէք ձեր դրամատունը, ուրկէ պիտի ստանաք ցուցմունքներ փրկուելու համար այս խնդիրէն:

ԱՅԾԵՂՋԻԻՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)
Օրը պիտի ըլլալ երջանկաբեր ձեզի եւ ձեր ընտանիքի համար: Միասնաբար պիտի ուրախանաք, որովհետեւ պատահած բախտաւորութիւնը կը պատկանի բոլորիդ:

ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)
Այսօր ամէն մարդ պիտի զարմանայ ձեր լուհեաց վերաբերումին, զուր որ այնքան պերճախօս էք եւ ընկերային: Միշտ այսպէս մի՛ մնաք:

ՁՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)
Վստահութիւն ունեցէք ձեր անձին վրայ, որովհետեւ լեռները շարժելու ուժ ունիք: Ձեռնարկեցէք ինչ բան որ կ'ուզէք, ու պիտի յաջողիք: Աստուիքը պիտի պաշտպանեն ձեզ:

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՓՈՒՍՏՈՐ / ՅՈՒՑԱՍՐԱԿ / ՉՐՕՅԱԿԵՐՉՅԵԹԻՒՆ

ՂԱՏԱ ՍԱՂԻԷԻ ԳԵՂԱՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ՅՈՒՑԱՍՐԱԿԵԱԸ

Ղատա Սաղիէի գործերն

Լիբանանցի գեղանկարիչ Ղատա Սաղիէի «Ալիս Մուղապա» ցուցահանդէսը մէջ իր հերթական անհատական ցուցահանդէսով կը ներկայանայ հանրութեան: Մինչեւ 31 Հոկտեմբեր տեղի ունեցող այս ցուցահանդէսը կը կրէ «Փանորամա» խորագիրը եւ կը ներկայացնէ աւելի քան տասնեակ մը գիւղանկարներ եւ ջրանկարներ:

Վառ եւ զօրաւոր գոյներու ենթահողերով յատկանշուող հինգ մեծադիր իւղանկարները ունին նոր դասակարգութեան շունչ: Անոնք կը պատկերեն ընկերային պահեր, գեղեցիկ հագուածքով այրեր եւ կիներ ու ընդհանրապէս պերճ կեանքի մը պահերը: Այս իւղանկարները կարծէք կը պատմեն իրենց հերոսներուն պատմութիւնը, այնքան հարապատօրէն, որ կարծէք կը յստի կերպարներուն խնդրութիւն եւ անոնց բաժանելութիւնը մայնէրը:

Իր ամբողջութեան մէջ «Փանորամա» կը ներկայացընէ իբրևանեան ընկերութիւնը, յատկապէս՝ կիները: Գիշերային կեանքի վայելքներուն պատկերումին կողքին, անոր գեղանկարները կը պատկերումին կողքին, անոր գեղանկարները կը պատկերեն նաեւ արար կիներ, ծածկուած սեւ շայերով եւ քաղցած կապոյտի երանգներուն մշուշին մէջ:

Ղատա Սաղիէի գեղանկարները կը յատկանշուին իրապաշտ յուպականութեամբ եւ զգայնութեամբ:

ԱՅՍՕՐ

Նկարչական ցուցահանդէս «Ալիս», Մոնա Սանահի գործերը, «Ջաման» ցուցասրահ, մինչեւ 1 Նոյեմբեր:

Նկարչական հասարակական ցուցահանդէս «Պի - Ռոբ», «Էօթե» հիմնարկ, մինչեւ 19 Նոյեմբեր:

Նկարչական ցուցահանդէս՝ «Քալըր Եուր մայնո», Ժուլիանա Սէյրալիի գործերը, «Էսփաս Եւ. Տե.» ցուցասրահ, մինչեւ 15 Նոյեմբեր:

Նկարչական ցուցահանդէս՝ «Փուեն տը վի», Նապիլ Ղանտուրի գործերը, «Ռոշան» ցուցասրահ, մինչեւ 4 Նոյեմբեր:

Ձեռնդման արուեստի ցուցահանդէս՝ «Ըբրոս Քանթիլընթ», Ժիւլիանա Սաղիէի գործերը, «Փրենթ» ցուցասրահ, մինչեւ 23 Նոյեմբեր:

Լուսանկարչական ցուցահանդէս՝ «Փայեսթիւն աւան 1948», Ֆրանսական Մշակութային կեդրոն, մինչեւ 31 Հոկտեմբեր:

ՕՐԵՐԵԻՈՅԹ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 30 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2003

ՊԵՅՐՈՒԹ ՄԱՍԱՐ ԱՄՊՈՏ

ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ ՅԵՐԵԿ՝ 25°C

ԳԻՇԵՐ՝ 20°C

ԽՈՒՍԻՈՒԹԻՒՆ՝ 67%

ԱՉԳԱԿ 50 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

30 Հոկտեմբեր 1953

ՔՈՒՆԻՄՊԻԱ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՅՔՆԵՐԸ ՍԿՍԱՆ ԴԵՐԱՍԱՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐՈՒՆ ՍԵՇ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

Քոլումպիա համալսարանի հայազիտական-հայոց լեզուի (գրաբար թէ աշխարհաբար), գրականութեան, պատմութեան, հայ-հնդեւրոպական լեզուագիտութեան եւ հայ բարբառագիտութեան դասընթացները սկսած են 24 Սեպտեմբերին «Ֆիլոզոֆի Հոլ» սրահին մէջ եւ պիտի շարունակուին թէ՛ ցերեկները եւ թէ՛ երեկոները: Այս տարի մասնաւորաբար ուշադրութիւն պիտի դարձուի անոնց, որոնք կը փափաքին հետեւիլ դերասանական դասերու՝ հայ բեմերու վրայ խաղալու համար, ինչպէս նաեւ անոնց, որոնք կ'ուզեն ուսուցչութեան պատրաստուիլ:

Հայ մշակոյթի դասընթացները յառաջ պիտի տարուին ցուցադրութեամբ պարզ թէ գունաւոր ժապաւեններու:

ԱՅՍՕՐ՝ 30 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՆ

- 1918.- Մուտրոսի դաշնագիրով Հայաստանի Հանրապետութիւնը կը ստանայ Կարսի եւ Արտահանի շրջանները:
- 1920.- Թուրքերը կը գրաւեն Կարսը:
- 1971.- Մահ ձարտարապետ Սիբայէլ Սազմանեանի (Երեւան):
- 1991.- Կազատագրուի Տոլ գիւղը:

**ԿՐԵՄԼԻՆԻ ԱՆՉՆԱԿԱԶՄԻ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆ
ԱԼԵՔՍԱՆՏՐ ՎՈԼՈՇԻՆ
ՀՐԱԺԱՐԱԾ Է
ԽՈՏՈՐՔՈՎՍՔԻԻ
ՉԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ
ԻՔՐԵԻ ԲՈՂՈՔ**

ՄՈՍԿՈՒԱ, 29 (ԱՅՓ).- Թուսիտյ մէջ քաղաքական տագնապը աւելի էս սրած է Չորեքշաբթի օր այն տեղեկութիւններէն ետք, թէ Կրեմլինի անձնակազմի ուժեղ պատասխանատուն հրաժարած է իբրեւ բողոք «Եուրոս» ընկերութեան տնօրէնին ձեռքաւարտութեան դէմ, որ երկրին սակարանային շուկաները ուժգին ցնցած է:

Առեւտրական «Վեոնոսթր» օրաթերթը յայտնած է, որ նախագահ Վլատիմիր Փութին երեքշաբթի գիշեր ընդունած է Ալեքսանտր Վոլոշինի հրաժարականը, Կրեմլինի բարձրաստիճան պաշտօնատարներու հետ քանի մը ժամուան հանդիպումէ մը ետք:

Կրեմլինի մամուլը գրասենեակը մերժած է արտայայտուիլ այս մասին, իսկ առեւտրական «Քոմմերսանթ» օրաթերթը ըսած է, որ Վոլոշինի քայլին մասին քանի մը օր պաշտօնական յայտարարութիւն պիտի չկատարուի մինչեւ որ անոր յաջորդը գտնուի:

«Ինթըրֆաքս» լրատու գործակալութիւնը հաղորդած է, որ ըստ Կրեմլինի մէկ աղբիւրին, Փութին որեւէ հրամանագիր չէ կ'ըսած իր վարչակարգին մէջ փոփոխութիւններու առնչութեամբ:

Օրաթերթերու տեղեկագիրներու համաձայն, Վոլոշին իր հրաժարականը ներկայացուցած է Շաբաթ օր՝ Թուսիտյ ամէնէն մեծահարուստ անձնատրութեան «Եուրոս»-ի տնօրէն Միխայիլ Խոտորովի ձեռքաւարտութեան հասկի քանի մը ժամ ետք:

Վոլոշին Կրեմլինի մէջ մէկն է հազուագիտ անձնատրութիւններէն, որոնք Փութինի նախորդին՝ Պորիս Ելցինի ժամանակաշրջանէն մնացած են: Ան ղեկավարն է վարչակարգին մէջ խմբակի մը՝ ծանօթ իբրեւ «ընտանիքը», որ պայքար կը մղէ վերջերս յայտնուած գաղտնի սպասարկութեանց նախկին գործակալներու «սիրովիքի» խմբակին դէմ:

Կրեմլինի «աթոռ»ին ետին լուռ ուժը նկատուող է բարձրաստիճան ժողովներու միշտ Փութինի կողքին գտնուող Վոլոշին Թուսիտյ ղեկավարութեան մէջ երրորդ կարեւորագոյն դիրքին վրայ կը գտնուի:

Արեւմուտքցի ներդրողներու համաձայն, Վոլոշինի հրաժարումը՝ եթէ պաշտօնապէս հաստատուի, Դեկտեմբեր 7-ի խորհրդարանական ընտրութեանց նախօրէակին քաղաքական «անկայունութիւնը» աւելի պիտի սրէ:

Եթէ ան իսկապէս հրաժարի, վարչապետ Միխայիլ Քախանով Ելցինի ժամանակաշրջանէն Փութինի վարչակարգին մէջ գոյատեւող վերջին անձը պիտի ըլլայ:

**ԻՐԱՆ «ՔԱՅԻՏԱ»Ի ԳԾՈՎ
ԻՐ ՈՒՆԵՑԱԾ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ
ՊԻՏԻ ՉՓՈԽԱՆՑԷ**

Իրանի կառավարութիւնը երէկ յայտնած է, թէ «Քայիտա»-ի առնչուող իր ունեցած տեղեկութիւնները Մ. Նազանզանբու պիտի չփոխանցէ, Ուաշինկթընի ըսելով, թէ պէտք է «գործնական քայլեր» տեսնէ տիալոկի վերականգնել առաջ:

Կառավարութեան բանբերը՝ Ապտոլլա Ռամազանզատէ, թղթակիցներու ըսած է, թէ Իրան Մ. Նազանզանբու կամ անոնց ապահովութեան սպասարկութիւններուն հետ որեւէ կապ չունի, «հետեւաբար որեւէ պատճառ չկայ անոնց հետ գործակցելու» տեղեկութիւններ տալու համար:

Ուաշինկթըն կը պահանջէ, որ Իրան «Քայիտա»-ի ձեռքաւարտել անդամներ իրեն յանձնուին, սակայն Իրան կ'ըսէ, թէ անոնք իրանեան ատենաներու մէջ պիտի դատուին:

Բանբերը յայտնած է, թէ Իրան կրնայ բնաւ ալ չհրապարակել ձեռքաւարտելներուն ինքնութիւնը:

Միւս կողմէ, Ռամազանզատէ հակադարձած է Մ. Նազանզանբու արտաքին գործոց փոխ նախարար Ռիչչըրտ Արմիթէճի երեքշաբթի օրուան մէկ յայտարարութեան, թէ Ուաշինկթըն կրնայ Իրանի հետ սահմանափակ բանակցութիւններ ունենալ:

«Մ. Նազանզանբու կողմէ գործնական քայլեր կ'աւելնկային»: Կարելի չէ մէկ կողմէ սպառնալ եւ մեր ունեցած քննարկ ստուգել, ապա բանակցութիւններ պահանջել», յայտնած է ան:

Ամէնէն կարեւորն ու առաջնահերթը, ըստ բանբերին, այն է, թէ Ուաշինկթըն պէտք է դադարի «մեզ ամբաստանել»:

Երեքշաբթի օր, Արմիթէճ ամերիկեան Մերակոյտին արտաքին յարաբերութեանց յանձնարումին ըսած է, թէ Մ. Նազանզանբու կրնան սահմանափակ բանակցութիւններ ունենալ Իրանի հետ, սակայն բնականոն յարաբերութիւններ օրակարգի վրայ չեն:

Ան յայտնած է, որ Ուաշինկթըն մտահոգ կը մնայ Թեհրանի հարեկազան խմբակներու հանդէպ ցուցաբերած զօրակցութեան, ըսելով, որ իր վարչակարգը «երկողմանի եւ ըզմակողմանի ճիշդ ի գործ կը դնէ, վերջ տալու համար ահարեկազանի կազմակերպութիւններու հանդէպ Թեհրանի զօրակցութեան»:

**ՎԱՍԱԶԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԿՆՔՈՒՄԸ
ԿԸ ՅԵՏԱԶՊՈՒԻ**

Մինչ այդ, երէկ կը թուէր, որ Իրան եւ Ռուսիա գրեթէ յառաջդիմութիւն չեն արձանագրած բանալի համաձայնագրի մը գծով՝ երկրին կորիզային ուժանիւթի առաջին գործարանին կառուցումը առաջ մղելու համար:

Ռուսիա կը կառուցէ հարաւային Իրանի մէջ Պուչէհի հնոցը, սակայն անիկա ըսած է, թէ որեւէ վառելիքի պիտի չհայտնուի մինչեւ որ Իրան ընդունի գործածուած ամբողջ վառելիքի վերադարձնելը:

**ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՉԷՆՔԵՐՈՒ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ ԱՐԳԻԼՈՂ
ՕՐԷՆՔԸ ԱՅԴՔԱՆ ԱԼ ՉԻ ՅԱՐԳՈՒԻՐ**

ՄԻՆԿԱՓՈՒՐ, 29 (ԱՅՓ).- ՄԱԿ-ի կազմակերպութիւններէն՝ Քիմիա-

**ՀԱՐԱՄԱՅԻՆ ՔԱԼԻՖՈՐՆԻԱ
ԱԲԵԼԻ ԲԱՆ 11 ԸԱԶԱՐ ԸՐՇԷՋՆԵՐ
ԿԸ ՊԱՅՔԱՐԻՆ
ԱՂԵՏԱԼԻ ԸՐԴԵՐԻՆ ԴԷՄ**

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ, 29 (ԱՅՓ).- Աւելի քան 11 հազար հրշէջներ Չորեքշաբթի օր պայքար կը մղէին Քալիֆորնիայի քաղաքներէն մէկը՝ Սեյնթ-Լուս Անճելըսի երկրամասին մէջ: Քալիֆորնիայի տարածուած հրդեհներուն ծուխը արելը «կը հրդեհներուն դէմ, որոնք առնուապէս 18 քաղաքներու մէջ քանդած են, քանի որ 2000 բնակարան եւ տասնեակ հազարաւոր մարդիկ տեղահան ըրած են: Ամերիկեան երկրորդ մեծագոյն քաղաքին Լոս Անճելըսի երկրամասին մէջ քանդուած են 224 հազար հեքթարի վրայ տարածուած հրդեհներուն ծուխը արելը «կը ծածկէր»: Քալիֆորնիայի նախկին կառավարիչ Կրէյ Տէյլօր Երեքշաբթի օր խօսելով 14 հրդեհներուն մասին ըսած է, թէ նախագր կը դիմագրաւէ իր ամէնէն ծանրակշիռ աղէտը, աւելցրէ:

կան Չէնքերու Արգիլման կազմակերպութեան ընդհանուր տնօրէն Ռոնալդ Փիլքըրթը Չորեքշաբթի օր յայտնած է, թէ ահարհի տարածքին կառավարութիւններ պէտք է շտապ կերպով ենթարկուին միջազգային համաձայնութեան մը արգիլելու համար ահարեկազաններու կողմէ քիմիական գէներութեան ձեռքբերումը: Ան Միակափուրի մէջ ըսած է, թէ Քիմիական Չէնքերու Համաձայնութիւնը կ'ընթացէ 157 երկիրներու յանձնառուութիւնը «բնաւ ալ գոհացուցիչ չէ»: Անդամ երկիրներուն 40 առ հարիւր միայն գործադրած է պահանջ մը որ՝ դեգրելու օրէնքներ, որոնց նպատակը քիմիական գէներութեան տարածու-

մընուակցեցնել է արգիլել, որ ահարեկազաններ ձեռք գտնեն, յայտնած է համաձայնութեան քանդումը համաձայնութիւնը կ'ընթացէ 157 երկիրներու մէջ կ'ընթացնայ, խորհրդաժողովին: Դրական տուեալ մը այն է, թէ քիմիական գէներութեան գոյութիւն ունեցող պահանջներուն քանդումը կարգ մը երկիրներու մէջ դէպի առաջ կ'ընթանայ, դիտել տուած է ան: Միակափուրի արտաքին

ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԽԱՉԸ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Կը ներկայացնեն՝

ԱՌՈՒՄԷ

ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՄԵՋ

Նոյեմբեր 18ին
ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԻՍՏԵՋՈՒՄԸ
ԵՐԵՎԱՆԻ 8:30-ԻՆ ՍՏԱՆԵՐԸ՝
Trading Places 01 611600, CD-Thèque Ashrafieh - ABC,
Համազգայինի գրախանութ, Նարեկացի գրախանութ
եւ Ազգային Կարգոյն

BYBLOS BANK

ԶԱԻԱՆՔ

Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅ ԳՈՍԻ ԿՐԵՄԼԻՆ

ԼՈՒՍԱՆԿԱԿԱՆ ԶՈՒՅԱԶԱՆՆԵՐ
Լուսանկարիչ՝ ՀՐԱՅԻ ԲԱԶԷ

Բացում՝ Երկուշաբթի, 3 Նոյեմբեր 2003.
Երեկոյեան ժամը 8:00-ին
Լեռն եւ Սոֆիա Յակոբեան Լեզգայիմ Գոլէճ

Ծանօթ՝ Սոցիալիստական պիտի շարունակուի
Երեկոյեան ժամը՝ 10:00 - 21:00
Չորեկոյեան ժամը՝ 10:00 - 14:00

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՀԱԻԱՐ
Բանախօս՝ ԲՅԿ. Հայկազուն Ալվրցեան

Գեղարուեստական Յայտագիր

Երեկոյեան ժամը 8:00-ին
Բակոբ Տէր Լիբանան Երեւան

ԱՇԽԱՏԱԿԱՆ ՀԱԻԱՐ
Չորեկոյեան ժամը 2003.
Առաւօտեան ժամը 11:00-ին
Բակոբ Տէր Լիբանան Երեւան

**ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՀԱԻԱՐ ԵՒ
ՅՈՒՅԱԶԱՆՆԵՐ**
Չորեկոյեան ժամը 7:00-ին
«Գ. Կրեմլին» սրահ

ԿՐԵՄԼԻՆ ԵՒ ՅՈՒՅԱԶԱՆՆԵՐ
Հիմնադր. 6 Նոյեմբեր 2003
Երեկոյեան ժամը 7:00-ին
Ազատամարտ Լեզգայիմ Լեզգայիմ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱԻԱՐ
Ուրբաթ, 7 Նոյեմբեր 2003.
Կէսօրուան ժամը 12:00-ին.
Կազմակերպութեամբ՝
Հայկազան Համալսարանի «Heritage Club»-իմ.
Հայկազան Համալսարանի սրահ

ԿՐԵՄԼԻՆ ԵՒ ՅՈՒՅԱԶԱՆՆԵՐ
Շաբաթ, 8 Եւ Կիրակի 9 Նոյեմբեր 2003
Ժամը 10:00-21:00
Ազգային - Հ.Մ.Բ.Մ. Կազմակերպութեամբ
Համալսարանի Լեզգայիմ